Nr. 92 NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM

Kraków, Środa 22 Kwietnia 1925.

Rok XLIV.

NOWA REFORMA

wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu

Co sobotę w zwiększonej objętości z ilustrowanym dodatkiem tygodniowym

Prenumerata miesięczna: Bez odnoszenia . . . 3·40 zł, Z odnoszeniem . . . 3·60, Z przesyłką pocz. . . . 4·20, Za granicą . . . 7·—. Cena numeru 15 groszy. Adres Redakcji: ul. Jagiellońska 1. Telefon 41. Międzymiast. Adres Administr. ul. Jagiellońska. Telefon 241.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe . . . 10 gr. Nekrologi . . . 20, Nadesłane . . . 25, Po kronice . . . 30, Na 1-szej stronie . . . 60, Drobne od słowa . . . 7 (najmniej 10 słów). Układ tabelaryczny 50% drożej. Zamiejscowe o 50% drożej. Zagraniczne według umowy. Nr czeku P. K. O. 400,402.

P. T. Biblioteka Jagiellońska Kraków. Egz. obowiązkowy.

Pr. III. 19/25

2

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej!

Sąd okręgowy karny jako prasowy w Krakowie orzekł na wniosek Prokuratury po myśli § 493 pk.:

1) Zamieszczony w numerze 89 perjodycznego czasopisma drukowego „Nowa Reforma“ z daty Kraków, dnia 17 kwietnia 1925, artykuł z napisem „Przed rozprawą o zajścia listopadowe“ w ustępie od słów: „Gen. Czikel oskarżony“ do „podołać zadaniu“ — zawiera przedmiotową istotę występku z art. VII ust. z 17 grudnia 1862. L. 8 dpp. ex 1863.

2) Zarządzona konfiskata powyższego czasopisma zostaje zatwierdzoną a cały zabrany nakład tegoż ma być zniszczony.

3) Zakazuje się dalszego rozszerzania inkryminowanego ustępu powyższego artykułu,

albowiem:

w ustępie tym autor rozgłasza drukiem treść aktu oskarżenia przeciw gen. Józefowi Czikłowi i tow. o zajścia listopadowe, zanim oskarżenie to, na rozprawie głównej wyznaczonej dopiero na 20-go kwietnia br., rozwinięto, oraz osnowę zeznań obwinionych w toku karno-sądowego śledztwa, zanim z tychże zrobiono użytek na rozprawie głównej — co stanowi występek z art. VII ust. z 17 grudnia 1862 L. 8 dpp. ex 1863.

Równocześnie poleca się Redakcji czasopisma „Nowa Reforma“, aby tę uchwałę w najbliższym numerze czasopisma na pierwszej stronie pod rygorem § 20 ust. pras. bezpłatnie zamieściła.

Sąd okręgowy karny jako prasowy Senat III. Kraków, dnia 18 kwietnia 1925 r.

Podpis nieczytelny.

—oo—

Dr Benesz w Warszawie

Kraków, 20 kwietnia.

(Stf. Ż.) **Przyjazd dr Benesza do Warszawy** — co nastąpi dziś w godzinach popołudniowych, a gdy to piszemy, dr Benesz bawi już na polskiej ziemi — nie jest wydarzeniem **przeciętnego znaczenia.** Ażeby to zobrazować, wystarczy wskazać na fakt, że sprawa wizyty warszawskiej **dr Benesza** jest zagadnieniem **politycznem,** nie schodzącem z porządku dziennego **od lat trzech.** Były i są poważne wpływy i siły w **Czechosłowacji,** pragnące tej wizycie przeszkodzić, **ale i u nas** były poważne prądy, nie chcące do tej wizyty dopuścić. Jednakże **nastąpiła.** Spowodowały ją bardzo poważne przyczyny, mające swe źródło w **najistotniejszych, najbardziej podstawowych interesach obu państw.**

Oto wydarzenia ostatnich kilkunastu miesięcy **na szerokim terenie** polityki międzynarodowej, a przedewszystkiem **na wielką skalę podjęta przez Niemcy akcja,** mająca restytuować ich mocarstwową wielkość, dowodnie wykazały, że **Czechy potrzebują nas, a my potrzebujemy Czechosłowacje.**

Bez cienia zarozumiałości, ale z dumą możemy stwierdzić, **że myśmy to wiedzieli od dawna,** ale trzeba było dopiero wydarzeń ostatnich miesięcy, by się o tem **dosadnie przekonano w Pradze.** Pierwotnie tylko się wydawało, że niemiecki projekt paktu gwarancyjnego zwraca się **jedynie przeciw Polsce.** Dziś jest oczywistem, że projekt ten **w jeszcze wyższym stopniu niż przeciw Polsce zwraca się przeciwko Czechosłowacji** i w sposób znacznie [illegible] oficjalnie głoszą, że nie będą zbrojnie występować o rewizję swych granic z Polską. Tymczasem najbardziej oficjalne Niemcy najbardziej oficjalnie domagają się **przyłączenia do Niemiec Austrji.**

Gdyby to się stało, **sytuacja Czechosłowacji, otoczonej z trzech stron przez Niemcy,** mającej na swem terytorjum na granicy z Niemcami kilkomiljonowy blok ludności niemieckiej — byłaby **wysoce krytyczną.** Bez oparcia o Polskę stałaby się **beznadziejną.** Wszystkie koncepcje antypolskie i rusofilskie, które tak zapalczywie głosi część agrarjuszy i narodowa demokracja z Kramarzem na czele, to dopiero muzyka przyszłości. Staropolskie przysłowie mówi, że nim słońce zejdzie, rosa oczy wyje. **Chodzi o koncepcje na dzień dzisiejszy.**

Te wszystkie przyczyny spowodowały, że w roku bieżącym **na terenie Ligi Narodów dr Benesz** po raz pierwszy występował łącznie **z min. Skrzyńskim.** W konsekwencji dr Benesz **przyjeżdża do Warszawy.**

My mamy do przeciwstawienia Czechom poważniejsze zarzuty, niż chybione koncepcje polityczne typu dr Kramarza. Gdyśmy z najwyższym wysiłkiem, ledwie pozbywszy się okupacji niemieckiej, walczyli o Lwów, **Czesi zbrojnie zabrali nam Cieszyńskie.** Nie odpłaciliśmy się pięknem za nadobne wówczas, gdy komuniści węgierscy zadawali klęskę po klęsce armji czeskiej. A potem znowu, gdy armja bolszewicka maszerowała na Warszawę, Czesi pod pozorem jakiejś niedorzecznej neutralności, **nie przepuszczali przez swe terytorjum nowych transportów amunicji.** Poważny wreszcie jest szereg innych antypolskich wystąpień Czech oficjalnych.

Jak to charakterystyczne, że **rusofilizm czeskiej narodowej demokracji,** będącej uosobieniem czeskiego nacjonalizmu, doskonale stale się łączy **polonofobstwem czeskich Niemców!**

My nie mamy sobie do wyrzucenia **ani jednego czynu, skierowanego przeciw czeskiej państwowości.** Mimo tych słusznych i uzasadnionych uraz, mimo tak naturalnej nieufności, jaką moglibyśmy i możemy żywić do Czechosłowacji, staliśmy i stoimy na gruncie **tych wspólnych interesów,** które nas łączą. Niech w Pradze pamiętają, że wizyta **min. Skirmunta poprzedziła o trzy lata wizytę min. Benesza.**

Dr Benesz ma podpisać w Warszawie **traktat handlowy z Polską i traktat likwidujący sprawy, wynikłe z podziału Cieszyńskiego,** wreszcie ma przeprowadzić rokowania **o traktat arbitrażowy.** Chcielibyśmy, by ten pobyt i te podpisy **były punktem zwrotnym w wzajemnych stosunkach obu państw.** W obustronnym, wzajemnym interesie to leży.

———

Dr Edward Benesz urodził się 28 maja 1884 r. w Koźlanach w Czechach. Po ukończeniu gimnazjum realnego w Pradze studjował tam filozofję pod kierownictwem obecnego prezydenta republiki czesko-słowackiej Massaryka. Następnie był słuchaczem szkoły nauk politycznych w Paryżu oraz wydziału prawnego w uniwersytecie w Dijon. Dalsze studja odbywał w Berlinie, a w r. 1908 złożył doktorat filozofji w Pradze, gdzie został profesorem Akademji handlowej. W r. 1912 habilitował się jako docent socjologji na uniwersytecie, a następnie i na politechnice w Pradze.

Od r. 1914 pozostaje w ścisłych stosunkach z Massarykiem, którego ostrzegł przed grożącem mu aresztowaniem i organizuje tajne koła patrjotów czeskich. W r. 1916 przekradł się przez granicę do Szwajcarji, a następnie zamieszkał w Paryżu, gdzie rozwinął bardzo żywą działalność polityczną i publicystyczną. Po utworzeniu czeskiej Rady Narodowej został jej generalnym sekretarzem. W r. 1918 podpisał traktat wersalski już jako czeski minister spraw zagranicznych. W r. 1921 głównie dzięki zabiegom dra Benesza została utworzona mała ententa. Wreszcie w r. 1924 został dr Benesz wybrany członkiem rady Ligi narodów.

———

Prasa czeska o misji min. Benesza w Warszawie

Prasa warszawska podkreśla, że min. spraw zagr. Benesz wyjeżdża do Warszawy w celu podpisania przygotowanych układów. Podpisany będzie **układ handlowy i tranzytowy, następnie układ arbitrażowy,** ponadto zostanie uregulowana sprawa doprowadzenia do końca **wszystkich umów, dotyczących likwidacji spraw, związanych z podziałem Śląska Cieszyńskiego, Spiża i Orawy.** Dawne nieporozumienia zostały usunięte, przed nowemi oba państwa chronione będą **umową arbitrażową;** stanowi to dalsze ogniwo politycznej konsolidacji, prowadzonej przez Czechosłowację. Niewątpliwie wywrze to wpływ na ukształtowanie się **międzynarodowych stosunków w Europie środkowej.**

»Czeskie Słowo«, organ czesko-słowackiej partji socjalistycznej pisze:

Mamy nadzieję, że podróż dr Benesza będzie **manifestacją czesko-polskiego zbliżenia.** Jesteśmy zdania, że nie chodzi w tym wypadku jedynie o rewizytę za wizytę ministra Skirmunta w Pradze, lecz że obecnie nastąpi **okres intensywnego zbliżenia pomiędzy obu państwami.** Dr Benesz uzupełnia przez zakończenie rokowań z Polską, **łańcuch doprowadzonych do skutku układów konsolidacyjnych.** Stanowi to dowód świadomej polityki pokojowej Czechosłowacji i jej dążności do pacyfikacji Europy. Układ polsko-czeski jest **ostatnią podwaliną** pod stosunki Czechosłowacji do wszystkich **państw sąsiednich.** Polska i czechosłowacka polityka związana jest szeregiem wspólnych interesów.

„Temps“ o Polsce i Czechach

Paryż, 20 kwietnia (PAT). »Le Temps« stwierdza, że **zbliżenie polsko-czechosłowackie stanowi fakt, którego znaczenia nie można zapoznać** z punktu widzenia ogólnego uregulowania sprawy pokoju w Europie. **Dowodzi to,** że oba narody oświadomiły sobie łączność swoich interesów dzięki swemu rozwojowi. **Mała ententa stała się potęgą europejską, z którą mocarstwa złej woli będą musiały się liczyć w godzinie kryzysu.**

—oo—

Bunt wojska w Portugalji

Wiedeń, 20 kwietnia (PAT). »N. Fr. Presse« donosi z Lizbony, że **w nocy z piątku na sobotę zorganizowała nacjonalistyczna partja konserwatywna ruch rewolucyjny,** w którym wzięło **udział wojsko z armatami i karabinami maszynowymi.** Ruch na razie nie przybrał większych rozmiarów, sytuacja jest jeszcze zupełnie niewyjaśniona. Ulicami miasta krążą **patrole konnej policji.**

Lizbona, 20 kwietnia (PAT). **Zbuntowane oddziały kapitulowały. Odłamkami pocisków zostało ranionych około 100 ludzi.** W okolicy panuje spokój.

—oo—

Sytuacja w Bułgarji — Powszechna żałoba

Bułgarska agencja telegraficzna komunikuje pod datą 18 bm.:

Życie w mieście jest znowu **normalne,** tak samo ruch telegraficzny i pocztowy i kolejowy. Ofiary zamachu **zostały pogrzebane na koszt państwa.** Poczynione aresztowania i rewizje doprowadziły do ważnych wyników, które ze względu na śledztwo trzyma się w tajemnicy. W dzielnicach miasta, gdzie wczoraj została przerwana komunikacja, z powodu policyjnego zamknięcia ulic, przyszło ze względu na opór poszczególnych osobników, poszukiwanych przez policję, **do ubolewania godnych zajść.**

Na znak **żałoby odwołane zostały wszystkie zawody sportowe,** przewidziane na święta Wielkiej Nocy (stylu starego). Minister spraw wewnętrznych odbył konferencję z reprezentantami rozmaitych stronnictw politycznych w sprawie obecnej sytuacji. Partja socjalno-demokratyczna wydała do ludności **manifest,** nawołujący ludność do powstrzymania się od wzajemnego rozlewu krwi, kończący się słowami: Mimo, że ubolewania **godne są ofiary,** które ludność poniosła, nie zapominajmy o niebezpieczeństwie, grożącem nieszczęśliwemu krajowi.

—oo—

Wstrząsające sceny na pogrzebie

Sofja, 20 kwietnia (PAT). Odbyty dziś pogrzeb ofiar spowodował szereg wstrząsających scen. **Ciała spoczęły w ogromnym, wspólnym grobie, wśród rozdzierających krzyków osieroconych rodzin.** Wśród ofiar wybuchu znajduje się 3 deputowanych, 13 generałów, 8 pułkowników, 8 wyższych urzędników, 2 adwokatów, 19 kobiet, 7 dzieci, z których najmłodsze liczyło 4 lata.

Sofja, 20 kwietnia (PAT). Belgradzka agencja. Minister wojny oświadczył w wywiadzie: Jest jasnem, że **napad na króla przygotowali emigranci komunistyczni.** Strata wysokich oficerów jest dla armji bardzo bolesną próbą. — Agitacja komunistyczna nie może znaleźć w armji podatnego podłoża, jednakże zdarzyły się już poszczególne wypadki, gdzie oficerowie dostali się pod wpływ komunistycznych agitatorów. Są to oficerowie należący do rezerwy. **Otrzymaliśmy upoważnienie do powołania pod broń 3.000 ochotników.** Najnowsze wypadki potwierdzają tylko naszą prośbę przedłożoną konferencji ambasadorów w Paryżu w sprawie podwyższenia kadr armji celem podtrzymania porządku, ponieważ nie możemy ponosić kosztów utrzymywania armji ochotniczej. W omawianiu zabiegów poczynionych przez rząd podkreślił prezydent ministrów, że rząd przedłoży sobranju natychmiast projekt ustawy przewidującej doraźną pomoc dla rodzin nawiedzonych tą katastrofą.

Po zamachu w katedrze sofijskiej

Sofja, 20 kwietnia (PAT). O zamachu w katedrze donoszą jeszcze: Przed nabożeństwem żałobnem za generała Georgewa **przeszukała policja cały budynek kościelny, nawet piwnice.** Dopiero po tej rewizji wpuszczono publiczność do kościoła. Maszyna piekielna, jak przypuszczają, umieszczona była pod kopułą kościoła. **Cała służba kościelna została natychmiast po wybuchu aresztowana.** Szczególnie dzwonnik podejrzany jest o udzielenie pomocy sprawcom zamachu w umieszczeniu maszyny piekielnej pod kopułą kościoła. Posiadał on jedyny klucze od drzwi, któremi można się było dostać pod wiązania dachu. Wśród zabitych znajduje się 9 generałów, 4 posłów, pozatem ciężko zranionych 12 generałów.

Ofiary zamachu

Sofja, 20 kwietnia. Minister spraw wewnętrznych i minister sprawiedliwości z powodu odniesionych ran w katedrze **zmarli.**

Pogłoski o dymisji Cankowa i zamordowaniu Protogerewa

Paryż, 20 kwietnia (PAT). Wolff donosi: Obiegają pogłoski, że bułgarski prezydent ministrów **Cankow podał się do dymisji** oraz, że jego następcą będzie Malinow. Słychać także, że **przywódca rewolucjonistów macedońskich Protogerewe** został zabity.

Komuniści otrzymali 4 miliony rubli w złocie

Białogród, 20 kwietnia (PAT). Wedle dalszych doniesień z Sofji, oświadczają w ministerstwie spraw zagranicznych, że **komuniści bułgarscy przed niejakim czasem otrzymali drogą przez morze Czarne, 4 miljony rubli w złocie.** Władze dotychczas nie mogły stwierdzić, gdzie te pieniądze są ukryte. Wszystkie pociągi kolejowe nadchodzą z opóźnieniem, ponieważ rewizja paszportowa i celna zostały zaostrzone. Wszyscy podróżni poddawani są rewizji osobistej.

Aresztowanie inicjatorów spisku

Paryż, 20 kwietnia (PAT). »Matin« donosi z Sofji, że **policja odkryła inicjatorów zamachu na katedrę.** Jest nim przewodniczący komunistycznego komitetu centralnego w Sofji, **Jankow, oraz jego zastępca Milkow. Ostatni były oficer pionierów umieścił maszynę piekielną w dniu zamachu na dachu kościoła.** Podczas rewizji znaleziono dokumenty, wykazujące, że **zamach należy przypisać wyłącznie komunistom.** Obecnie znajdują się wszyscy przywódcy ruchu komunistycznego w więzieniu. Według paryskiego »Petit Parisien«, **liczba aresztowanych wynosi więcej niż 500 osób.** Także komunista należący do komitetu egzekutywy belgradzkiej partji komunistycznej **Friedman** został aresztowany.

Wrzenie w Bułgarji według źródeł belgradzkich

Oficjalne wyjaśnienia bułgarskich przedstawicieli zagranicą i komunikatu rządu sofijskiego utrzymują, że w Bułgarji panuje spokój i że państwu nie zagraża rewolucja. Co innego atoli powiadają wiadomości, rozpowszechniane przez Belgrad. Zapominać jednak nie należy, że między Serbją, a Bułgarją istnieje od dawna silny antagonizm.

Teatr im. J. Słowackiego

„Judasz“

Tragedja w 4 aktach Kazimierza Przerwy Tetmajera.

Dla ludzi twórczej kultury, dla ludzi, dla których literatura nie jest tylko zajęciem od godziny do godziny czy też przedmiotem snobistycznego do niej stosunku, lecz jednym z czynników głębokich przeżyć i wewnętrznych wzruszeń, przypomnienie ze sceny poezji Kazimierza Przerwy Tetmajera może stanowić chwilę żywszego wzruszenia. Taka się bowiem głucha cisza rozsnuła nad tą żywą mogiłą jego gorącego serca, że dobrze się dzieje, jeśli tę ciszę nielitościwą przerwie chociaż głos ze sceny i bodaj na chwilę uprzytomni, czem była twórczość tego, który obok Kasprowicza, Przybyszewskiego i Wyspiańskiego stworzył jedną z głównych podstaw naszej »młodej« poezji.

Kto zaś, wolny od skłonności do serdecznych wspominań, a jedynie psychicznie usposobiony do krytyki, do jak najostrzejszej, wyrocznej krytyki, w surowym swym sądzie orzeknie, że »Judasz« Tetmajera nie może iść ani w porównanie z »Judaszem z Kariothu« Rostworowskiego, ten poniekąd krzywdę czyni poecie, nie chcąc uznać jego odmiennych założeń i odmiennej formy jego wyrazu, szczególnie, gdy sąd swój urabia tylko na podstawie wrażenia z teatru, które należałoby jeszcze skonstrolować lekturą utworu (wydanego już po raz drugi w r. 1917 nakładem księgarni J. Czerneckiego). Zapewne, że »Judasz« Rostworowskiego, jako wyraz społecznego nieszczęścia i tragedji człowieka, na obłędnej drodze pragnącego urzeczywistnić »Królestwo Boże« na ziemi, może być bliższy naszym ludzkim zainteresowaniom, szczególnie gdy go wypowiada tak doskonała, zwarta konstrukcja dramatyczna, a wielką postać Judasza kreuje artysta tej miary, co niezapomniany w tej roli Solski, którego gra niewątpliwie w niemałej mierze wiąże się u nas z ogólnem wrażeniem, wyniesionem z dramatu Rostworowskiego.

A w rzeczy samej o doniosłą sprawę gra się toczy w utworze Tetmajera: o wiekuistą sprawę walki pomiędzy Niebem a Piekłem, pomiędzy duchem Jasności a potęgą Ciemności, w której matnię zawikłany człowiek jest wiekuistym nędzarzem, od dzieciństwa obciążonym klątwą wszystkich fatalności życia i jego błędów. A choć problem ten poeta stara się rozwiązać pozytywnie w duchu słów, w usta św. Jana włożonych, a głoszących, że »Bóg stworzył Szatana« — »aby walka była Złego z Dobrem i Dobra zwycięstwo, aby była moc i męstwo, aby był bój i Hosanna«, nie mniej jednak smutnym nieszczęśnikiem jest człowiek, który, jak Judasz, od wieków raz po raz pożerany jest okrutną walką, z jej tragicznem wielokrotnie »finale« w indywidualnych żywotach.

Ta szeroka podstawa, na której opiera się Judasz u Tetmajera, pozwala mu urość na miarę wielkiego symbolu wiekuistych cierpień ziemi, jej walk i szamotań, jej porywów górnych i upadków okrutnych i swoją postać nędzną okryć niemal widmową szatą, tkaną z chmur piorunowych, w których łonie wieki huczą. W tok tak pojętej i psychologicznie pogłębionej tragedji Judaszowej wplata poeta jeden z najbardziej pożerczych czynników życia ludzkiego, ogień namiętności miłosnej, która szalę fatalności ciążących na głowie Judasza przechyla na stronę upadku i decyduje o wydaniu przez niego Chrystusa w ręce wrogów. Jest to jednak już dowolna koncepcja autora, wysnuta (jak świadczy podany na wstępie książki »temat«) z rozdz. XXVI Ewangelji św. Mateusza, której werset o niewieście z Bethanji, wylewającej na głowę Chrystusa »alabastr olejku drogiego« z chronologicznie następnym wersetem o zwróceniu się Judasza Iskarjota do kapłanów z propozycją wydania Mistrza, poeta wiąże przyczynowo, tłómacząc zdradzę Judasza odrzuceniem jego uczuć przez ową niewiastę.

Lecz nie ten dramat miłosny, ale wstrząsający potężny dramat ducha-człowieka, rozgrywający się niekoniecznie w tamtych odległych czasach, w owej biblijnej Judei, lecz raczej na przestrzeni wszystkich wieków, napełnia wewnętrznem życiem utwór, nadając mu z jednej strony charakter lirycznego, wielkiego monodramatu, a z drugiej znamiona religijnego dramatu, uroczystego misterjum, w czasie którego odprawia się wiekuista msza całopalna duszy ludzkiej.

Ten misteryjny charakter dramatu za przykładem warszawskiej »Reduty«, której właśnie zasługą była jego pierwsza realizacja sceniczna, wyraził się — i to nadzwyczaj interesująco — i na naszej scenie. Reżyser utworu p. Piekarski, sam przeniknięty niestrudzonym zapałem »Reduty« i tradycją jej najlepszych wzorów, w odniesieniu do Tetmajerowskiego utworu przejął w spadku ogólną zasadę podziału sceny na dwie strony: prawą (patrząc od sceny), błękitną, należącą do świata dobrego, świata Chrystusa i uczniów Jego, oraz lewą, ciemno-czerwoną, przynależną do świata złego, świata Szatana i duchów jemu podległych. — Część środkową, zamkniętą w głębi tłem o zmiennym, jedno-tonowym kolorycie, a z boków ramami o wyniosłej konstrukcji wieżowej, urozmaicił, a zarazem oddzielił od części przedniej sceny schodami, które wznosząc się w górę mogłyby się zdawać prowadzić w jakąś nieznaną, tajemniczą, odwieczną przestrzeń.

Tę iluzję zawieszenia akcji dramatu całego w sferze nierealistycznej, symbolicznej scenerji dobrze pomyślaną, a u nas w szczegółach opracowaną trafnie przez p. Krassowskiego, jak też przenikniętą głębokiemi tonami organowo-kościelnej muzyki według kompozycji p. Kaz. Meyerholda, należało jednak wzmocnić przez większe jeszcze cofnięcie drugo-planowej części w głąb sceny i wywołanie złudzenia dali. Wyłaniające się z tej nieokreślonej dali postaci, żywe czy wizyjne, miałyby bardziej symboliczno-wieczysty wyraz, jak zresztą trafnie ugrupowana wizja Judaszowa przed sądem kapłanów poniekąd wyglądała. Również należałoby duże zmiany poczynić w stosowaniu efektów świetlnych, które wydały mi się bardzo dowolne i mało uzasadnione, a przedewszystkiem przejaskrawione, podczas gdy w tym wypadku raczej koloryt szary, »matowy« (jak go kilkakrotnie w scenarjuszu określa poeta) mógł wyrażać misteryjną wizyjność wprowadzonych mar i postaci. Stanowczo za dużo światła towarzyszyło zjawianiu się Nieznanego, w którego postaci, zbyt pompatycznie cezarjańskiej, niewiele było z Szatana. Także zbędnem jest oślepianie twarzy Nawróconej potokiem światła, którego ostre natężenie ani widzom ani zapewne grającej nie pomaga do skupienia się *w właściwym nastroju. Jedynie akt IV,* dzięki trafnemu zharmonizowaniu wszystkich efektów, zyskał w całej pełni groźną, widmową plastykę, świadczącą wymownie także o teatralnej sile, tkwiącej w tym liryczno-misteryjnym dramacie.

Lecz sceniczne życie tego utworu nie tyle od inscenizacji, ile od wykonania głównej roli zawisło. Na barkach też aktora, odtwarzającego postać Judasza, który właściwie przez cały czas sam jeden gra na »teatrum« duszy i jej zwidów, spoczywa cały ciężar sztuki. Niezwykła jednak rola wymaga niezwyklej siły, dosłownie fizycznej, przedewszystkiem zaś wielkiej siły głosu, którego brzmienie winno być czyste, głębokie, pełne wewnętrznego skupienia, wolne od jakiejkolwiek zgrzytliwości i łamania się, którego ton głęboki winien wyrażać nie smutek i biedotę dnia powszedniego, lecz smutek i tragedję rzeczy wiecznych. Tego tchnienia wieczności, tego głębokiego tonu, któremu »wieki wtórzą«, nie było w głosie p. Piekarskiego, którego kreacja, pomimo że tak sumiennie i ofiarnie opracowana, i pomimo, że miała poszczególne momenty trafne, w ogólnem wrażeniu nie obudziła w nas potrzebnej grozy ani litości dla okrutnej, wiekuistej doli człowieka, pokazanej w tym wypadku raczej w jego małym, codziennym smutku, w jego przykrych, ludzkich przejściach, niżli w jego wiekuistym bólu.

Otóż wedle źródeł belgradzkich rzecz przedstawia się w sposób następujący:

Rząd Cankowa, powołany do życia przez inteligencję, oficerów i Macedończyków, celem położenia kresu krwawemu regime'owi Stambolijskiego, rozczarował kraj, gdyż stał się rządem nie pojednania, lecz zemsty i krwawego odwetu. Skutkiem tego od Cankowa **odwrócili się socjaliści, partja Radosławowa, demokraci Malinowa i wreszcie Macedończycy** pod kierownictwem generała Aleksandrowa. Cankow rozpoczął walkę z przeciwnikami, przyczem przedewszystkiem skierował się przeciw Macedończykom, doprowadzając do rozłamu w tem stronnictwie.

Rozpoczął się szereg **zamachów, gwałtów i mordów politycznych**, które wstrząsnęły podstawami porządku i dyscypliny państwowej. Król jest bezsilny wobec tych stosunków. — Chcąc wyjść z sytuacji, miał zamiar powołać do życia gabinet Malinowa. Cankow jednak, opierając się na większości w sobraniu, nie myśli ustępować. Jeżeli na tem stanowisku wytrwa, to **wybuch krwawej rewolucji jest nieunikniony, a rozmiary jej nie dadzą się wprost przewidzieć.**

Wykonanie wyroku śmierci na mordercy Milewa

W lutym br. zamordowany został w Sofji w sposób skrytobójczy Nikola Milew, minister spraw zagranicznych w gabinecie Cankowa. — Charakterystykę rządów i działalności Milewa podaliśmy w fejletonie naszego dodatku w poprzednim numerze »N. Ref.«, przesłanym nam przez naszego korespondenta sofijskiego.

Otóż, jak obecnie z Sofji donoszą, w dniu 17 bm. znaleziono na tem samem miejscu, na którem Milew skrytobójczo został zastrzelony, **zwłoki człowieka, na którym umocowana była tabliczka z następującym napisem:**

»Nazywam się Milan **Malanow. Na tem miejscu zastrzeliłem** Nikolę **Milewa. Zasłużyłem na karę śmierci«.**

Na tabliczce znajdowało się oświadczenie Malanowa, w jaki sposób zamordował Milewa.

Armja polska zdolna do odparcia napadu

Paryski »Gaulois« pisze, że **armja polska** znajduje się obecnie na takim poziomie, że **ewentualny atak na Polskę, spotka się z bardzo poważnym oporem.** Napad na Polskę, zauważa dziennik, spowodowałby **natychmiastową interwencję Rumunji, Czechosłowacji i Serbji, wobec czego wojna stałaby się powszechna.** »Gaulois« zapytuje, **czy Niemcy ośmielą się uderzyć na Polskę** i sądzi, że w takiej sytuacji należy **dźwignąć Francję** za pomocą środków stopniowo wprowadzanych, a nie za pomocą środków gwałtownych, które mogłyby spowodować ruinę Francji.

Trybunał haski nie wydał jeszcze orzeczenia w sprawie poczty gdańskiej

Z Gdańska donoszą 18 bm.:

Prezes senatu gdańskiego dr Sahm powrócił dzisiaj z Hagi do Gdańska. Co do rozstrzygnięcia sprawy **konfliktu pocztowego** oraz w jakim dniu należy oczekiwać decyzji, **brak wszelkich wiadomości.** Według zdania prasy tutejszej, wobec wielkiego znaczenia sprawy i potrzeby dokładnego zbadania przedłożonych materjałów przez międzynarodowy trybunał, **upłynie jeszcze kilka tygodni,** zanim trybunał ten wyda swoje orzeczenie.

Rekonstrukcja gabinetu włoskiego

Dzienniki włoskie przewidują możliwość **nowych zmian w gabinecie.** Według pogłosek obiegających w prasie, **Mussolini** musiałby wziąć na siebie tekę **obrony narodowej,** obejmującej armję lądową, marynarkę i lotnictwo. Teka **spraw zagranicznych** miałaby przypaść **Fedessonowi,** zaś spraw wewnętrznych **Farinaciemu.**

Wiele natomiast siły sugestywnej miały postaci drugo-planowe, rzucone na tło monodramatu Judaszowego, czy jako symbole sił, walczących dokoła niego, czy jako zwidy jego udręczonej duszy. Dwu-stronna kreacja p. Buczyńskiej w roli Szalonej-Nawróconej należytą uzyskała plastykę, szczególnie w postaci Szalonej, której iście bakchiczny rytm pół-śpiewnego słowa, ruchu i tańca wraz z czerwienią płaszcza i posępnym cieniem skrzydeł ptaka u ramion żywym kolorytem bujnej gry odcinał się od tła całości, czy to zgiełkliwego targowiska czy nastrojowej grupy apostołów, czy też głęboko ofiarniczego tonu w postaci Nawróconej.

Tchnieniem prawdziwej poezji owiana była piękna postać św. Jana w szlachetnem ujęciu p. Zawistowskiego, którego gra jaśniała nad całym obrazem nie tylko głębią tonu, ale i przykładną, nieskażoną dykcją słowa, podanego głosem dźwięcznym i miłym. Nie mniej przekonywującą prawdę miała postać Jakóba w wykonaniu p. Modrzewskiego, jak też widmo Kaifasza zarysowane przez p. Chodeckiego. Ze świata doczesności wyzywającą jej jaskrawość z temperamentem zagrała p. Śniadecka w roli córki Judaszowej. Pojedyncze zaś role miały należyte oparcie w dobrze i oryginalnie, niezależnie od wzoru warszawskiego wyreżyserowanych scenach zbiorowych i trafnych ugrupowaniach i spotkaniach wzajemnych jak n. p. doskonale pomyślane jest pierwsze poznanie się Szalonej z Judaszem. Całość, mimo poszczególnych wskazanych wyżej braków dzięki wielkim walorom tkwiącego w niej poetyckiego tchnienia, budzić może żywe zainteresowanie.

Bol. P.

—oo—

Jugosławja jest silnie zainteresowana w utrzymaniu zachodnich granic Polski

Mała ententa za nienaruszalnością wszystkich granic
Polska nie wstąpi do małej ententy

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń, 20 kwietnia. »N. Freie Presse« podaje wywiad z jugosłowiańskim ministrem spraw zagranicznych Ninczicem, który m. i. oświadczył: Mała ententa uważa, że **granice obecne są definitywnie ustalone i dlatego będzie ona bronić wszystkiemi siłami tych granic przed jakąkolwiek ich zmianą. Jesteśmy bardzo silnie zainteresowani** — mówił minister Ninczicz — **w utrzymaniu zachodnich granic Polski.** Każde osłabienie traktatu wersalskiego dotyka naszych interesów. Minister Ninczic uważa, że **pogłoski o wstąpieniu Polski do małej ententy są bezpodstawne, gdyż mała ententa ma inne cele, zupełnie Polsce obce.**

Trzy posiedzenia francuskiej rady gabinetowej

Rząd uzyska większość w obu Izbach

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 20 kwietnia. Na wczorajszej radzie ministrów rozpoznawano brzmienie oświadczenia rządowego, które ma wygłosić premjer Painleve. Obrad nie ukończono. Postanowiono tylko, jakie sprawy powinny być w oświadczeniu rządowem poruszone. Dziś rada ministrów zbierze się ponownie, ażeby zatwierdzić ostateczną redakcję. Obradom przewodniczyć będzie w Izbie deputowanych Buisson. Program rządowy odczyta sam premjer Painleve. W senacie natomiast przemawiać będzie imieniem rządu minister sprawiedliwości. Dzisiejsza rada ministrów zbierze sę prawdopodobnie pod przewodnictwem prezydenta republiki Doumerguea. Dziś wieczorem premjer wydaje przyjęcie na cześć nowego rządu. Dotychczas zgłoszono dwie interpelacje, **jedną zgłosił komunista Cachin, odnoszącą się do ogólnej polityki rządu, a drugą poseł nacjonalistyczny Bertram, który interpeluje w sprawie udziału Caillaux w rządzie.** W kołach politycznych panuje przekonanie, że **gabinet zyska większość zarówno w Izbie jak i w Senacie.** Stronnictwa prawicowe rozpoczęły już atoli akcję przeciw Caillaux.

—oo—

Za spokój duszy ś. p.
Notarjusza JÓZEFA, kapt. JERZEGO i Dra TADEUSZA
GRODYŃSKICH
odprawione zostaną doroczne **Nabożeństwa Żałobne** w kościele OO. Kapucynów we środę dnia 22 kwietnia b. r. o godzinie 9-tej rano — na które zaprasza
876 **RODZINA.**

KRONIKA

Kraków, 20 kwietnia.

Minister robót publ. na Pomorzu

Z Torunia donoszą 18 bm.:

Wczoraj przybył tu na statku rządowym „Kościuszko" minister robót publicznych Rybczyński. Po powitaniu przez wojewodę pomorskiego dr Wachowiaka, prezydenta miasta i innych, udał się minister do mieszkania wojewody, gdzie odbył konferencje w sprawie swojego resortu. Po 2-godzinnym pobycie w Toruniu minister odjechał statkiem w stronę Grudziądza.

Podróż ministra Rybczyńskiego ma na celu bezpośrednie zapoznanie się ze stanem urządzeń rzecznych na Wiśle. Minister zwiedził Wisłę aż do Tczewa, skąd powrócił koleją do Warszawy.

Zjazd Towarzystwa nauczycieli szkół średnich

Wilno, 19 kwietnia.

Wczoraj rozpoczęły się obrady dorocznego zjazdu towarzystwa nauczycieli szkół średnich i wyższych. Po nabożeństwie w kościele św. Jana nastąpiło uroczyste otwarcie zjazdu w auli kolumnowej uniwersytetu im. Stefana Batorego. Przemówienie powitalne wygłosił przewodniczący zjazdu p. Kwiatkowski. Dalej przemawiał delegat rządu p. Wł. Raczkiewicz, przedstawiciel M. W. R. i O. P., dyr. dep. szkol. p. Zagórowski zapowiedział rychłe uregulowanie **sprawy pragmatyki służbowej** w ustroju władz szkolnych. Potem przemawiali: prof. Orłowski, kurator Gąsiorowski i ks. biskup Matulewicz.

W imieniu Wilna powitał zjazd prez. miasta Bańkowski, a w imieniu kuratorjum poznańskiego p. Nanas, potem p. Zenon Klemensiewicz wygłosił obszerny referat na temat podstaw T. N. S. W.

Zjazd postanowił wysłać do p. prezydenta Rzeczypospolitej depeszę z wyrazami hołdu. Prócz tego wysłano depeszę do obradującego w Paryżu kongresu profesorów całej Francji. Sekretarz generalny T. N. S. W. odczytał depesze, nadesłane pod adresem prezydjum przez poszczególne towarzystwa oraz szereg instytucyj naukowych.

Po południu zwiedzali uczestnicy zjazdu miasto. O godz. 4 zaczęło się plenum, na którem wysłuchano sprawozdania zarządu głównego. Nad sprawozdaniem wyłoniła się dyskusja, której nie ukończono, odraczając dalszy ciąg do dnia następnego. O godz. 7 obradowały komisje.

Wieczorem na cześć gości urządzony został raut w salach kasyna oficerskiego.

Z POLSKIEJ AKADEMJI UMIEJĘTNOŚCI. — Posiedzenie wydziału filologicznego odbędzie się w poniedziałek 20 bm. o godz. 5. Porządek dzienny: Dr W. Taszycki: Najdawniejsze polskie imiona osobowe; prof. S. Hammer: Technika powieści Apulejusza; czł. T. Grabowski: Źródła filozofji Słowackiego.

ZJAZD MIAST MAŁOPOLSKI I ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO odbędzie się 24 bm. o 9'30 przed południem w sali Rady m. Krakowa.

GODZINY OTWARCIA SKLEPÓW Z CUKIERKAMI. Wydział przemysłowy magistratu krak. udzielił w tych dniach zezwolenia kupcom sprzedającym wyłącznie wodę sodową, cukierki i owoce, na przesunięcie godzin otwarcia sklepów od godz. 11 rano do godz. 8 wieczorem. Zezwolenie to obowiązuje aż do odwołania i tylko pod warunkiem, że odnośni kupcy nie będą sprzedawać żadnych innych towarów.

PRZYWRÓCENIE ANGIELSKIEJ SOBOTY. Z Warszawy donoszą: Minister spraw wewnętrznych wydał okólnik, według którego praca w sobotę od 1 maja do 1 października będzie trwała do godz. 14. Jestto przywrócenie t. zw. angielskiej soboty.

Z PARKU DRA JORDANA. Sokół krakowski ogłasza: Gry i zabawy dla młodzieży w parku dra Jordana rozpoczną się we czwartek 30 kwietnia br. Zbiórka młodzieży przed pawilonem parku o godz. 4'30 po południu. Wpisy przyjmuje kancelarja parku w pawilonie na lewo od dnia 27 bm. od godz. 4—6 po poł.

DOM WYCIECZKOWY T. S. L. W KRAKOWIE został już otwarty i urządzony w zakładzie im. Lubomirskich przy ul. Rakowickiej. Wszelkich informacyj udziela Tow. Szkoły Ludowej w Krakowie, ul. św. Anny 5, II p.

BUDOWA HALI TARGOWEJ. Na placu Słowiańskim w miejscu ogrodzonem parkanem z tarcic przystąpiono już do budowy hali targowej. Na razie wzniesiono większą część szkieletu drewnianego pod ściany hali, dachy i wieżę. Roboty ciesielskie będą ukończone w tych dniach, poczem nastąpi budowa ścian, krycie dachów i urządzenie wnętrza.

KOLLEGJUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (Rynek gł. A-B 39). Wtorek 21 bm. Wanda Dynowska: Patrjotyzm a braterstwo wszechludzkie; czwartek, 23 bm. prof. Uniw. dr Zdzisław Jachimecki: Wrażenia z Włoch (życie umysłowe i artystyczne); sobota, 25 bm. Stanisław Ryszard Stande: Współczesna poezja niemiecka (z recyt. Jul. Steina); niedziela, 26 bm. Wieczór autorski Jana Wiktora. Początek o godz. 7 wieczór.

ZAKOŃCZENIE ROZPRAWY PRZECIW 3 OFICEROM. W sobotę zakończyła się w krak. sądzie wojskowym 5-dniowa rozprawa przeciw por. Doberskiemu, maj. Biernackiemu i pułk. Witwickiemu, oskarżonym na tle stosunków w 4 pułku strzelców podhalańskich. Trybunał o godz. 12 w południe ogłosił wyrok uwalniający pułk. Witwickiego od winy i kary, a skazujący por. Doberskiego na 14 dni aresztu domowego za samowolne wydalenie się z pułku, zaś majora Biernackiego na 1 miesiąc aresztu odwachowego za niesubordynację popełnioną przez obrazę czci pułk. Witwickiego. Od innych zarzutów zostali oficerowie ci uwolnieni.

ZBŁĄKANA JANIA. Dnia 19 bm. zatrzymały organa II kom. P. P. zbłąkaną w ulicy Królowej Jadwigi na Zwierzyńcu 4-letnią Janię. Wobec tego, że zbłąkana nie umiała podać swego adresu ani nazwiska, przeto umieszczono ją w żłóbku, przy ul. Podzamcze, gdzie rodzice mogą ją odebrać.

TAJEMNICZA SKARBONKA. Dziś nad ranem posterunkowy P. P., pełniący służbę na torach kolejowych pod mostem warszawskim, znalazł drewnianą skarbonkę, którą prawdopodobnie oderwano w jednym z kościołów i po wypróżnieniu jako zbyteczną porzucono.

ZAŁATWILI SIĘ NA MIEJSCU. Dzisiejszej nocy włamali się do kurnika St. Woźniakowskiego przy ul. Chodkiewicza 19, jacyś nieznani złodzieje i skradli 15 kur i kilkadziesiąt kurcząt. Sprawcy, bojąc się alarmu, kury zarżnęli na miejscu.

NIEUDAŁA WYPRAWA. Niejaki Tadeusz Łopuszka, lat 17, przechodząc ulicą Królowej Jadwigi zauważył otwarte mieszkanie Józefa Orlichty. Korzystając z nieobecności właściciela domu i ze sposobności, wszedł bez obawy do mieszkania, gdzie skradł 260 zł. Łopuszce jednak wyprawa się nie udała, gdyż wpadł w ręce policji, która go aresztowała.

SZLAKIEM PRZESTĘPSTW. W wykazie statystycznym przestępczości za miesiąc marzec w okręgu woj. krakowskiego czytamy, że w wymienionym miesiącu wykryto 280 wypadków fałszerstwa pieniędzy i papierów wartościowych, wypadków rabunku zanotowano 14, wykryto 13, morderstw 7, zbrodni dzieciobójstwa 5, podpalenia 3, przestępstw przeciwko moralności zameldowano 222, wykryto kradzieży kieszonkowych 65, kradzieży kolejowych z włamaniem 15, kradzieży z pola i lasu wykryto 387, innego rodzaju kradzieży bez włamania zameldowano 1064, wykryto 984, oszustw wykryto 271, wypadków opilstwa zameldowano i wykryto 1067, lichwy i paskarstwa 148, wypadków spędzenia płodu wykryto 3, różnych przekroczeń wykryto 6829.

DNIA 16 KWIETNIA B. R. odbył się 19-ty z rzędu pokaz gotowania na gazie. Na kuchni szafkowej 3-płomiennej ugotowano obiad na 12 osób w aluminiowych naczyniach piętrowych, a mianowicie: barszcz czerwony, makaron włoski, jarzyna bulwa, kompot ze śliwek suszonych. Równocześnie zagrzano na tejże kuchni 4 litry wody do mycia naczyń. Koszt gotowania wyniósł 19½ gr. przy zużyciu 558 litrów gazu.

Dla dokładnego wykazania, ile gazu zużywa się do pieczenia mięsa lub ciasta, upieczono w osobnych szabaśnikach: W szabaśniku Nr. I. 2 kg. polędwicy wołowej na ruszcie bez tłuszczu, na co wyszło 919 litrów gazu za 32 gr. W szabaśniku II. 1 kg herbatników „Albertów" za 12 gr. przy zużyciu 381 litrów gazu.

Prócz tego dla wykazania praktyczności „Prodige" w zastosowaniu do 2 płom. kuchenki, upieczono na 1 płomieniu tejże kuchenki 1 kg. babki drożdżowej za 8 gr. przy zużyciu 235 litrów gazu.

Najbliższy pokaz odbędzie się we czwartek 23 kwietnia br. punktualnie o godz. 5 po południu. Wstęp wolny.

Z kraju i ze świata

WYRAZY HOŁDU DLA PREMJERA GRABSKIEGO. Siódmy walny zjazd delegatów związku artystów scen polskich w Warszawie przesłał prezesowi Rady ministrów Wł. Grabskiemu wyrazy czci i hołdu.

CENY W ZAKOPANEM. Na ostatniem posiedzeniu tymczasowej komisji uzdrowiskowej zniżono zgodnie z wnioskiem Tow. właścicieli realności ceny t. zw. mieszkań sezonowych, jak następuje: Czynsz najmu jednego pokoju umeblowanego za cały okres czteromiesięczny (czerwiec—wrzesień) od 150—250 złotych. Za kuchnie i duże oszklone werandy: połowa powyższego czynszu. Wbrew przeciwnemu wnioskowi wydziału gremjum właścicieli hoteli i pensjonatów zniżono ceny maksymalne w pensjonatach: do 6½ zł. (trzecia kategorja), 8 zł. (druga) i 10 zł. (pierwsza). Zniżono również ceny w hotelach: a) za pokój jednoosobowy w hotelach drugiej kategorji (pierwszej niema) od 3 do 4 zł., b) dwuosobowy od 5—6 zł.; w hotelach trzeciej kategorji (pokojach umeblowanych): a) od 2½ do 3 zł., b) od 3½ do 4½ zł. Nadto T. K. U. wspólnie ze zwierzchnością gminną i stow dorożkarzy przedłożyła starostwu projekt zniżonej taryfy dorożkarskiej, który w myśl obowiązujących przepisów zatwierdzić ma ostatecznie urząd wojewódzki przed nadejściem sezonu głównego.

„PLAGE-LAŚKIEWICZ" FABRYKĄ SAMOCHODÓW. Fabryka samolotów „Plage-Laśkiewicz" wykończyła w tygodniu ub. w swych warsztatach ostatni aparat typu Ansaldo. Równocześnie fabryka „Plage-Laśkiewicz" przeprowadza reorganizację, zaprowadzając dział budowy nadwozi do samochodów wszelkich typów, tj. ciężarowych, osobowych i autobusowych. W tym dziale fabryka otrzymała już poważne zamówienia.

SPRAWA O OBRAZĘ PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ. W sądzie pokoju 20 okręgu w Warszawie rozpatrywana była sprawa Wacława Przespiłowskiego, oskarżonego o obrazę prezydenta Rzeczypospolitej. Według zeznań świadków, oskarżony jadąc tramwajem w rozmowie z motorowym, omawiając sprawę skasowania niektórych świąt, wyraził się między innymi: „Prezydent Wojciechowski oraz Sejm wzięli od żydów łapówki i dlatego skasowali święta" itp.

Sąd zakwalifikował czyn P. z art. 263 cz. 1 k. k. i skazał Przespiłowskiego na dwa miesiące aresztu za rozgłaszanie świadomie fałszywej wieści o rozporządzeniu władz państwowych, mogącej wywołać niepokój publiczny.

ZAMORDOWANIE KASJERA KOLEJOWEGO. Jak z Piotrkowa donoszą, na stacji Wolbórka, leżącej na linji kolejowej Koluszki-Piotrków, zamordowany został w celach rabunkowych w lokalu kasy, Stanisław Chrustowski, kasjer, sprzedający bilety jazdy. Morderca zadał mu śmiertelny cios siekierą w głowę. Zbrodnię wykryto, gdy publiczność nie mogła się doczekać otwarcia okienka kasowego. Bandyta zrabował zawartość kasy, wynoszącą 200 zł. Policja czyni energiczne poszukiwania za zbrodniarzem.

SZKOŁY POD GOŁEM NIEBEM. Inspekcje szkolne łódzkie wydały zarządzenia, aby dziatwa szkolna w miesiącach letnich odbywała lekcje na świeżem powietrzu w parkach, okolicznych lasach itp. Również projektowany jest cały szereg wycieczek dzieci szkół powszechnych do okolicznych miejscowości.

ŻONA MURASZKI — PRZECIW „KUR. PORANNEMU". „Gazeta Poranna" drukuje list p. Elżbiety Muraszkowej, piętnującej kłamstwa „Kurjera Porannego" w sprawie jej stosunku do męża. Zaprzecza, jakoby miała być kierowniczką jaczejki bolszewickiej na Łotwie i jakoby jej mąż służył w ochranie. P. Muraszkowa twierdzi natomiast, że w roku 1920 jako urzędniczka wojsk polskich walczyła z bolszewikami, a język polski jest jej językiem ojczystym. Zapowiada wreszcie p. Muraszkowa pociągnięcie redaktora „Kurjera Porannego" do odpowiedzialności sądowej.

NOWY WIELKI POŻAR LASU. Dnia 12 bm. około godz. 11 wybuchł w Turynce pożar, którego pastwą padło 120 morgów lasu, będącego własnością Zofji Stankowej.

WYROK NA B. KAPITANA TKACZEWA. Sąd karny w Tarnowskich Górach wydał dziś wyrok na b. kapitana Jana Tkaczewa, który dnia 4-go czerwca z. r. zastrzelił w restauracji hotelu „Polonia" w Tarnowskich Górach Teodora Stańczyka, właściciela dóbr i biura handlowego w Sosnowcu. Tkaczew został skazany na 3½ roku więzienia.

CZAS LETNI obowiązuje w Anglji od 19 bm.

TRANSPORT AMERYKAŃSKIEGO ZBOŻA DO POLSKI. W porcie gdańskim spodziewany jest pierwszy statek transportowy amerykańskiego zboża dla Polski. Jest to statek „Gaspar" o pojemności 2000 ton. Przybędzie on bieżącym tygodniu.

KATASTROFA SAMOLOTU FRANCUSKIEGO. Z Paryża donoszą: W okolicy Renac spadł ze znacznej wysokości aeroplan wojskowy. Na miejscu wypadku znaleziono zwęglone szczątki oficera i żołnierzy, którzy stanowili załogę aparatu spalonego od wybuchu zbiornika benzyny.

KOMUNIKACJA RADJOTELEGRAFICZNA Z AFRYKĄ I AUSTRALJĄ. Rząd angielski postanowił zaprowadzić od jesieni br. stałą komunikację radjotelegraficzną między Anglją, Kanadą, Południową Afryką i Australją.

ZGON RAJZULEGO. Przywódca powstańców marokańskich Rajzuli, znajdujący się obecnie w niewoli hiszpańskiej, zmarł po dłuższej chorobie.

WYBUCH W KOPALNI. Z Mons donoszą: Na skutek wybuchu miału węglowego czterech górników zostało zabitych.

RADJO NA 20 TYSIĘCY KILOMETRÓW. Z Melbourn (Austrjalja) donoszą: Przy obecnie przeprowadzanych tutaj doświadczeniach radjotechnicznych słyszano dzwonki kolejowe w pobliżu Long Island koło N. Jorku. Odległość, która w ten sposób została przezwyciężona, wynosi 12.000 mil, czyli 20.000 klm.

MIĘDZYNARODOWE TARGI otwarte zostały 18 bm. w Budapeszcie. Wystawa obejmuje produkty przemysłu węgierskiego i najważniejsze firmy wszystkich państw Europy. Uroczyste otwarcie targów odbyło się w obecności naczelnika państwa Horty'ego.

ZNIESIENIE WIZY AMERYKAŃSKIEJ. Z Waszyngtonu donoszą: Sekretarjat stanu dla spraw zagranicznych w Waszyngtonie zakomunikował wszystkim przedstawicielom państw akredytowanym przez rząd amerykański, że opracowuje projekt zniesienia opłat za wizy udzielane przez konsulaty amerykańskie.

BURZLIWE SCENY NA GIEŁDACH WŁOSKICH. Z Rzymu donoszą: Wskutek nowych zarządzeń ministra skarbu przyszło na giełdach włoskich do nader burzliwych scen. Wobec formalnych bójek na giełdach w Medjolanie i Florencji, musiano użyć interwencji władz bezpieczeństwa. W związku z tem na giełdach włoskich nastąpiła dość znaczna zniżka kursów.

TEATR KINO ZABAWY

Dnia 20 kwietnia:

TEATRY

im. SŁOWACKIEGO Początek godz. 7'30	**JUDASZ** tragedja K. Tetmajera w 4 aktach
„BAGATELA" Początek godz. 8-ma	Nowość! Nowość! **Sonata Kreutzerowska** sztuka w 4 aktach Ferdynanda Noziére'a i Alfreda Savoir'a
Operetka „NOWOŚCI" ul. Rajska	**Słodki kawaler** operetka w 3 aktach L. Falla

KINA

„Promień" Podwale. Seansy od godz. 5-ej w niedzielę od godz. 3	**Pieśń miłości trjumfującej** Reżyserja Turżańskiej w roli głównej: NATALJA KOWANKO. Ilustracja muzyczna duetu
TEATR ŚWIETLNY „UCIECHA"	Senzacja artystyczna najwyższej klasy! Arcydzieło gry, jakiego nie widzieliście! **Wyrafinowana kusicielka** Historja kobiety, która ma i która pragnie mieć. Ponadto: **Mody paryskie na rok 1925/6**
„REDUTA" Lubicz 15. Pierwszy seans g. 5 w niedzielę od godz. 3	**Serca w trójkącie** wielki dramat erotyczno-senzacyjny! PO RAZ PIERWSZY W KRAKOWIE! W roli głównej urocza Włoszka: FRANCESKA BERTINI. Jako dodatek do programu: świetna 2-aktowa farsa amerykańska **„Oj te telefonistki"** z udziałem wspaniale tresowanego psa. RAZEM 10 AKTÓW PROGRAMU
„SZTUKA" św. Jana 4. Seansy godz. 4 45, 7, 9 i „WANDA" Gertrudy 5	**Olbrzymie arcydzieło filmowe, jakiego jeszcze nie było i nie będzie! NIBELUNGI** **Zwycięska pieśń miłości w 10-ciu wielkich aktach.** Ilustracja muzyczna R. WAGNERA przy specjalnie zwiększonej orkiestrze. Pieśń miłości i zdrady, życia i namiętności, nienawiści i poświęcenia! Nadzwyczajna gra, fenomenalna wystawa — genjusz reżyserji! Obraz uznany zgodnie przez całą prasę świata za jedyne w swoim rodzaju arcydzieło artyzmu i doskonałości.
„WARSZAWA" Stradom 15. Seansy: 5, 7, 9. w niedzielę od godz. 3	Obraz z życia artysty dramatycznego, A. Rosenthala w Burgteatrze w Wiedniu **DWA ŚWIATY** 10 aktów **dwie serje razem wraz z zakończeniem.** Romans miłosny arcyksiężniczki austrackiej Elżbiety z synem rabina. — Główne role odtwarzają: HENNY PORTEN, A. MOREWSKI (reż. trupy wileńskiej), ERNEST DEUTSCH i inni
„NOWOŚCI" Starowiślna 21. Początek seansów 5, 7, 9-ta. w niedzielę od g. 3-ej	Największy krzyk świata! **Golgota uczciwej kobiety** 12 aktów — 2 serje razem. Według słynnej powieści Juljusza Mary „Le Mainon du Mystére". Dramat ten poruszył publiczność całego świata!

Kawiarnie koncertowe

ROYAL — RESTAURACJA — KABARET
Gościnne występy Br. Bronowskiego
Program bardzo urozmaicony!
Początek codziennie o godzinie 8-mej wieczór
Wstęp wolny! Wstęp wolny!
Kraków, ul. św. Gertrudy 28.

KONCERT J. THIBAUD'A, słynnego skrzypka-wirtuoza, odbędzie się dziś, tj. w poniedziałek 20 bm. o godz. 8 wieczór w Starym Teatrze.

STANISŁAW GRUSZCZYŃSKI, bohaterski tenor opery warszawskiej, wystąpi w naszem mieście tylko jeden raz, a to w piątek dnia 24 bm. w Starym Teatrze. Bilety są już do nabycia u J. Lipskiego, Sławkowska 8.

ZMARLI:

† Dr Jan Stock

Dwie wyższe uczelnie krakowskie ponoszą znowu bardzo bolesną stratę. W niedzielę zmarł w Krakowie na zapalenie płuc, które wytworzyło się po operacji ślepej kiszki, dr Jan Stock, profesor fizyki w Akademji górniczej i docent Uniwersytetu Jagiell.

Śp. dr Jan Stock urodził się w 1881 i odbył studja z zakresu fizyki w Unwi. Jagiell. pod kierunkiem niezapomnianej pamięci prof. Smoluchowskiego, którego był asystentem. Habilitował się następnie w uniw. lwowskim i politechnice lwow.

Marka ochronna

Wyrób pr... ...zeżony!

KONKURS DOSKONAŁOSCI
jako odpowiedź na fantazyjne wymysły.
1.000 ZŁOTYCH NAGRODY
wypłacimy temu, kto udowodni, że wyrabia **GILZY i BIBUŁKI** do papierosów lepsze od naszych, **światowej sławy**

„ALTESSE“ i SAMUM“ złoto-niebieskie

oraz z włókien liści kawowych żółte tutki tureckie „MOKKA“

z najlepszej bibułki białej lub żółtej i z watą chemicznie preparowaną, niszczącą złe składniki tytoniu.
UWAGA! Dostarczamy także wyłącznie sklepom tabacznym po cenach hurtownych najlepsze zapałki włoskie MILANO.
PONADTO WYRABIAMY czeki i paski kontrolne do kas **„NATIONAL“** i farbkę do bielizny **„BENGAL“** oryginalną tylko z wizerunkiem TYGRYSA

„ALTESSE-WISŁA“, S-ka akc., Kraków. 716

Marka ochronna

MOKKA

SAMUM

Wyrób prawnie zastrzeżony!

Rozruchami bułgarskiemi kieruje poselstwo sowieckie w Konstantynopolu

(Telegram własny „Nowej Reformy“).

Londyn, 20 kwietnia. Ostatni krwawy za**mach w Bułgarji wywołał w Anglji ogólne oburzenie.** Opinja publiczna utrzymuje, że **głównych winowajców zaburzeń w Bułgarji należy szukać w Moskwie.**

»Chicago Tribune« donosi z Konstantynopola, że **tamtejsze poselstwo sowieckie otrzymało środki pieniężne i instrukcje dla popierania zaburzeń rewolucyjnych w Bułgarji.** Kierownictwo całej akcji spoczywa w rękach **Zinowiewa.**

Prasa angielska wskazuje na to, że półwysep bałkański stanowił już od dawna niebezpieczeństwo dla pokoju europejskiego, i że **ambicją Rosji sowieckiej jest ugruntowanie wpływu trzeciej międzynarodówki na Bałkanach.** Bułgarja zaś stanowi najlepsze podłoże dla zamierzeń rosyjskich.

---

skiej. Z tych czasów pochodzą bardzo cenne prace młodego uczonego.

Wojna światowa przerwała naukową działalność śp. Stocka. Wzięty do niewoli rosyjskiej wraz z całą załogą przemyską, przez 4 lata przebywał w niewoli w Turkiestanie. Dopiero w r. 1918 powrócił do kraju, znękany i wycieńczony ciężkiemi przejściami. W następnym zaraz roku powołała go Akademja górnicza na stanowisko profesora fizyki. Niezależnie od prac naukowych bierze śp. Stock gorliwy udział w organizacyjnych pracach Akademji, pracując niezmordowanie nad jej rozwojem. Stworzył przedewszystkiem zakład fizyczny, który należy obecnie do najlepszych laboratorjów Akademji. Wybił się też na czoło zeszłorocznego zjazdu fizyków polskich, który w przeważnej części był jego dziełem.

Nietylko Akademja górnicza, ale wiedza i nauka polska ponosi przez śmierć przedwczesną śp. dra Jana Stocka bardzo dotkliwą i bolesną stratę.

Cześć Jego pamięci!

* * *

Pogrzeb śp. dra Stocka odbędzie się we środę o godz. 10 rano z kaplicy cmentarnej na dworzec kolejowy. Zwłoki przewiezione będą do Dobromila skąd zmarły profesor był rodem.

† Prof. dr Zygmunt Starzyński

Profesor gleboznawstwa na Studjum rolniczem Uniwersytetu Jagiell. dr Zygmunt Starzyński zmarł w Krakowie. Pogrzeb odbył się dzisiaj z kaplicy cmentarnej.

Urodzony w roku 1884 pod Warszawą, studja średnie przebył w Łodzi, poczem przeniósł się do Krakowa, gdzie poświęcając się naukom mineralogicznym, pracował głównie w Zakładzie mineralogicznym U. J. pod kierownictwem ówczesnego dyrektora prof. J. Morozewicza. Z tych czasów (1912) pochodzi jego petrograficzna praca, odnosząca się do wysp Komandorskich. Po uzyskaniu tytułu doktora filozofji przeniósł się przed samą wojną do Moskwy, gdzie w Akademji rolniczej poświęcił się dalszym studjom głównie z zakresu gleboznawstwa. Po powrocie do kraju uzyskał w państwowym Instytucie gospodarstwa wiejskiego w Puławach stanowisko kierownika oddziału gleboznawczego. Tam też napisał cały szereg cennych prac z zakresu gleboznawstwa, odnoszących się do gleb rodzimych. W ostatnich kilku latach w półroczu letniem wykładał gleboznawstwo także na wydziale rolniczym U. J. W roku zeszłym przeniósł się na stałe do Krakowa i po habilitowaniu się uzyskał katedrę gleboznawstwa, połączoną z wykładami mineralogji i geologji.

Przez zgon młodego uczonego ponosi Studjum rolnicze U. J. bardzo dotkliwą stratę.

Stowarzyszenia urzędników
poszukuje 842
gruntów pod budowę sanatorjów lub gotowych wil
w miejscach zdrojowych — przedewszystkiem w Krynicy, Zegiestowie, Iwoniczu, Rymanowie, Truskawcu.
Zgłoszenia z podaniem szczegółów i warunków pod adresem: Węgliński, dla Sanatorjum, poste restante Lwów.

WODA „AMERA“
firmy K. RZĄCA I CHMURSKI W KRAKOWIE
jest najlepszym środkiem przeczyszczającym i regulującym czynność żołądka. Przewyższa skutecznością i działaniem leczniczem wszystkie wody gorzkie zagraniczne, a jest od nich **znacznie tańszą!** 553

Z sali sądowej

O DZIECIOBÓJSTWO.

Dzisiaj w sądzie okręgowym karnym rozpoczęła się kadencja sądu przysięgłych rozprawą o dzieciobójstwo. Przed trybunałem pod przewodnictwem s. s. o. Księskiego a przy współudziale dr Morusa i dr Jury stanęła młoda dziewczyna Anna Czechówna z Alwernji, oskarżona o to, że dnia 29 grudnia 1924 rano o godz. 6-ej porodziła nieślubne dziecko w stodole swych służbodawców i w kilka dni po tym porodzie dziecię to, płci żeńskiej, udusiła, ściskając rękoma za szyję. Trupa noworodka schowała następnie w stodole, grzebiąc go w ziemi, a następnie miejsce to przykryła snopami siana.

Oskarżona do zbrodni się przyznała, a tłumaczyła się wstydem.

Przysięgli postawione im pytanie w kierunku zbrodni dzieciobójstwa zaprzeczyli 6:6, wobec czego trybunał ogłosił wyrok uwalniający.

Oskarżał prok. Wołoszczuk, bronił dr Aschenbrenner.

Zajścia listopadowe

przed sądem wojskowym w Krakowie

Pierwszy dzień rozprawy przeciw generałowi Ciklowi i dowódcom oddziałów asystencyjnych

Kraków, 20 kwietnia.

Dziś rozpoczęła się w tutejszym sądzie wojskowym rozprawa o zajścia listopadowe. Na ławie oskarżonych zasiedli gen. dyw. Józef **Czikel,** kapitan Mieczysław **Obiedziński,** por. Tadeusz Skarski i Wacław Nowakowski, oraz major Wacław **Biernacki.**

Akt oskarżenia obwinia generała Czikla o to, że a) w ostatniej chwili zmienił dowódcę batalionu asystencyjnego, b) że nie udzielił władzom politycznym tak silnej pomocy wojskowej, by dawała ona rękojmię, że zadanie jej zostanie spełnione, tj. nastąpi przywrócenie porządku i bezpieczeństwa, a honor oręża nie zostanie narażony na szwank, c) w dniu 6 listopada wbrew przepisom instrukcji, wiedząc na podstawie doniesień telefonicznych, że na ul. Dunajewskiego 16 p. piechoty został rozbrojony, że wysłany celem rozprószenia tłumów 2-gi szwadron 8 p. ułanów został rozbity, że broń i amunicja przeszły w ręce tłumu, wysłał gen. Czikiel przeciw uzbrojonym tłumom jeszcze 3 szwadrony 8 p. ułanów, mimo, że posiadał do dyspozycji kilka baonów piechoty i samochody pancerne, które mogły skuteczniej przywrócić porządek ze względu na nieodpowiedni teren dla działania konnicy; d) akt oskarżenia obwinia gen. Czikla ponadto, że po użyciu broni przez wojsko, które zostało rozbrojone, po ofiarach w ludziach i koniach, po utracie blisko 500 karabinów, karabinu maszynowego, oraz samochodu pancernego itd., **zamiast doprowadzić do rozpędzenia tłumu i przywrócenia porządku publicznego, odebrania broni i amunicji i uwolnić więzionych, tj. osiągnięcia właściwego celu interwencji wojska, obwiniony poddał się w zupełności wbrew przepisowi** instrukcji asystencyjnej dyspozycjom **władz administracyjnych i wstrzymał interwencję wojska.** Czynami temi dopuścił się gen. Czikel występku naruszenia oobwiązków służbowych przy spełnianiu szczególnych czynności służbowych z § 141 ustawy kodeksu karnego wojskowego, podlegającego karze 141 ustawy II kkw.

Oskarżony kap. Mieczysław **Obiedziński,** por. Tadeusz Skarski i Wacław Nowakowski obwinieni są o to, że a) mimo pouczenia dnia 5 listopada 1923 o przepisach instrukcji asystencyjnej i **otrzymaniu rozkazu pouczenia o nich swych oddziałów, rozkazu tego nie wykonali, co pociągnęło za sobą wielką szkodę, gdyż wojsko 4 i 6 kompanji znalazłszy się w dniu 6 listopada nie wiedziało jak zachować się wobec agresywności tłumu, narażając** się przez to na rozbrojenie przez tłum; b) dalszy **punkt oskarżenia obciąża kap.** Obiedzińskiego o to, że jako dowódca ½ baonu 16 pp., zaś por. Skarski, Nowakowski, jako dowódcy 4 i 6 kompanji występujących w charakterze oddziałów asystencyjnych na ul. Dunajewskiego z obawy przed osobistem niebezpieczeństwem postąpili wbrew przepisom, a wiedząc, że reprezentant władzy politycznej pod żadnym warunkiem nie posiada prawa dysponowania oddziałami wojskowemi, nie zażądali od przedstawicieli władz administracyjnych, ani od dowództwa okręgu warownego ustalenia celu i zadań swojego oddziału, lecz **oddali się do dyspozycji urzędników policyjnych i pełnili zadanie służby policyjnej;** b) obwinieni słysząc obelgi i pogróżki tłumu pod adresem policji i wojska, widząc, że niektóre jednostki wygrażają się rewolwerami i kijami, a nawet obrzucają wojsko i policję kamieniami **nie wydali** żadnego rozkazu, któryby zmusił tłum do ustąpienia; c) **dopuściwszy do siebie i odziałów tłum, zachowali się biernie wobec obdarzania żołnierzy papierosami itp. i wobec usiłowań tłumu, zmierzających do skłonienia szeregowych do niesubordynacji;** d) po przerwaniu kordonu policyjnego obwinieni nie wydali żadnych zarządzeń celem przywrócenia porządku publicznego; e) i widząc, że tłum po przerwaniu kordonu zamierza podjąć walkę z policją nie wydali jako przedstawiciele siły zbrojnej państwa żadnych rozkazów, lecz zezwolili na zdjęcie **bagnetów, a chroniąc się przed strzałami kładli się wraz z oddziałami dwukrotnie na ziemię, z czego skorzystał tłum, rozbrajając oficerów obu kompanij,** poczem nie podjąwszy żadnej akcji rzucili się do ucieczki, wzywając do niej szeregowych.

Kap. Obiedziński oskarżony jest nadto o to, że z obawy przed osobistem niebezpieczeństwem ku **zgorszeniu swych podwładnych zabiegał o sympatję tłumu, zezwalając na dwukrotne podniesienie go w górę** i zapewniając, że **strzelać nie będzie.** Przez powyższe naruszenie obowiązków służbowych wyrządzona została szkoda, **tłum bowiem zdobytych na oskarżonych oficerach i szeregowcach 16 pp. karabinów i rewolwerów użył do walki przeciw 8 p. ułanów, samochodom pancernym i** policji, spowodował śmierć oficerów i szeregowych **oraz straty w materjale. Nadto kap. Obiedziński oskarżony jest o niesubordynację wobec swego przełożonego,** której dopuścił się w czasie podróży swej do Krakowa, będąc w stanie nietrzeźwym.

Major Wacław Biernacki oskarżony o to, że doradzał asystencyjnemu bataljonowi, aby odmaszerował z plant, by nie występował przeciw tłumowi, który oburzony jest jedynie na policję, a nie na wojsko. Czynami swemi dopuścił się Mieczysław Obiedziński **zbrodni przeciw obowiązkowi subordynacji wojskowej, występku naruszenia obowiązków służbowych przy spełnianiu szczególnych czynności służbowych tchórzostwa.** Major Biernacki oskarżony jest nadto **o nakłanianie do występku naruszenia obowiązków służbowych przy spełnianiu szczególnych czynności służbowych.**

* * *

Oskarżonych sądzi trybunał generałów, złożony z generała dywizji **hr. Lamezana,** gen. dyw. **Berbeckiego,** gen. dyw. **Pogorzelskiego** i gen. dyw. **Thulliego,** a pod przewodnictwem pułkownika **dra Józefa Dąbrowskiego,** członka najwyższego sądu w Warszawie. Prokuraturę wojskową zastępuje pułkownik **dr Lubodziecki,** przy współudziale podpułkownika **dra Cięciela,** protokołuje porucznik Lubowiecki. Na rzeczoznawców powołano generała Wróblewskiego, gen. Skierskiego i gen. Kędzierskiego. Oskarżonych bronią **dr Klimecki** (gen. Czikiela), **dr Woźniakowski** (maj. Biernackiego), **dr Heski** (kpt. Obiedzińskiego) i **dr Kwieciński** (por. Skarskiego i Nowakowskiego. Do rozprawy powołano 80 świadków ze świata wojskowego, politycznego i urzędniczego.

Po wywołaniu sprawy przewodniczący odebrał generalja od oskarżonych, poczem po zaprzysiężeniu członków trybunału zapytał się zarówno oskarżonych jak i prokuratora, czy nie mają jakichkolwiek zarzutów przeciw składowi trybunału. Prokurator dr Lubodziecki zabrał głos, zawiadomił trybunał, że na polecenie swej władzy fungować będzie **jako prokurator właściwy,** jednakże zapowiada, że do tej sprawy powołał również swego zastępcę, którym będzie podpułk. dr Cięciel. Imieniem ławy obrońców dr Woźniakowski zaznacza, że **nie ma** żadnych zarzutów co do składu trybunału, jak również nie ma nic przeciwko temu, ażeby fungowało dwóch prokuratorów, jednakże

SPRZECIWIA SIĘ, ABY PROKURATOR BYŁ DELEGOWANY PRZEZ MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH.

Akt oskarżenia wniesiony jest z rozkazu **D. O. K. V.,** wobec czego prokuratorem może być **tylko prokurator właściwy dla D. O. K. V., którym jest podpułkownik Bartik. Ustawa nie dopuszcza,** żeby minister wojny mógł przedstawiać do sprawy prokuratora niewłaściwego i dlatego domaga się na podstawie §§ 98, 99, 100 procedury karnej w związku z atrybucjami komendanta właściwego o wyłączenie prokuratora dra Lobodzieckiego. Zapatrywaniom dra Woźniakowskiego sprzeciwia się prokurator Lobodziecki, uzupełniając swe świadczenia tem, że jest delegowany przez naczelnego prokuratora w porozumieniu z gen. Kulińskim, któryby tylko on mógł wnieść sprzeciw, a w żadnym wypadku osoby, w których kompetencji to nie leży. § 32 P. K. powiada, iż prokurator starszy może wstąpić w obowiązki prokuratora młodszego. Wojskowy sąd okręgowy nie może wyłączać prokuratora, jak tylko sędziów i protokolantów.

Trybunał udał się na naradę, poczem ogłosił uchwałę, że **wniosek obrony nie opiera się na ustawie,** sprzeczny jest z jednolitością prokuratury, wobec czego **do wniosku się nie przychyla** i odrzuca go. Następnie

ZAWEZWANO ŚWIADKÓW.

Nieobecność swą usprawiedliwili poseł **dr Kiernik i poseł dr Bobrowski.**

Dr Klimecki w imieniu swego klienta gen. Czikiela **wnosi wyłączenie od rozprawy rzeczoznawcy gen. Kędzierskiego,** albowiem generał K. był członkiem trybunału orzekającego specjalnie dla zbadania sprawy gen. Czikiela ustanowionego, w tym trybunale już się raz wypowiedział, wobec czego jest rzeczą niedopuszczalną, ażeby ten sam sędzia z góry był poinformowany o istocie sprawy. **Prokurator nie zgadza się z wnioskiem dra Klimeckiego, poczem stawia wniosek w sprawie wyłączenia od rozprawy znajdującej się na sali współpracowniczki Agencji Wschodniej,** albowiem ustawy wojskowe sądowe nie dopuszczają obecności kobiet w charakterze słuchaczy, a następnie domaga się

PRZEPROWADZENIA ROZPRAWY TAJNIE,

gdyż wedle jego zdania rozprawa może narazić na szwank interesy wojskowe, autorytet armji. Na uzasadnienie swego wniosku co do tajności, prokurator podnosi, że odczytane będą rozmaite tajne akta o dyslokacji wojsk i strzeżenie objektów wojskowych komunalnych itp. **Obrona występuje przeciw temu wnioskowi prokuratora,** twierdząc, że w interesie opinji publicznej leży, **aby rozprawa odbywała się jawnie.** Nie będzie to ze stratą dla interesów wojskowych, albowiem rozkazy o dyslokacji wojsk dotyczyły zaledwie kilku ulic Krakowa, nie mają więc charakteru ogólno-państwowego, lecz czysto lokalny a w dodatku chwilowy.

Nad wnioskiem prokuratora obradował trybunał, poczem ogłosił uchwałę w tym kierunku, że **wniosek prokuratora co do obecności kobiet jest uzasadniony,** wobec czego do niego się przychyla, natomiast

WNIOSEK CO DO TAJNOŚCI ZAŁATWI TRYBYNAŁ POŁOWICZNIE,

mianowicie w ten sposób, że odczytanie aktu oskarżenia oraz obrona podsądnych odbędzie się jawnie, natomiast zaprowadza się tajność rozprawy w postępowaniu dowodowem.

Następnie przystąpiono do odczytania aktu oskarżenia, poczem **przystąpiono do przesłuchania gen. Czikiela.**

Ze sportu

BUDAPESTI III KER—CRACOVIA 5:2 (2:2). Dotkliwa porażka jaką poniosła drużyna biało-czerwonych w sobotę, może być usprawiedliwiona jedynie niepełnym składem, w jakim wystąpiła Kubińskiego, Gintla i Zastawniaka zastąpili gracze rezerwowi, którzy w zupełności nie podołali swojemu zadaniu i stali się przyczyną przegranej Cracovii. Na skutek tego drużyna Cracovii, grająca jedynie lewą stroną napadu, o słabych, nie orjentujących się należycie i niepewnych tyłach nie mogła sprostać drużynie węgierskiej, odznaczającej się niezwykłą precyzyjną techniką i posiadającej fenomenalnego wprost bramkarza Neuhausa. Węgrzy mieli w dniu tym przez cały czas przewagę, zwycięstwo dla nich było zasłużone, a że przyczyną klęski był brak niezastąpionego Gintla, Kubińskiego i Zastawniaka wskazuje przebieg gry w dniu następnym. W sobotę rozpoczynają grę Węgrzy, przygniatając odrazu drużynę biało-czerwonych. Wkrótce jednak potem Cracovia uzyskuje dwa punkty, pierwszy z karnego, drugi z pięknej kombinacji Ciszewski—Sperling. W 42 i 44 minucie Węgrzy wyrównują. Po pauzie obraz gry niezmieniony. Nielicznych ataków biało-czerwonych broni wspaniale Neuhaus. Rezultat pięknej gry Węgrów wyraża się dalszemi trzema punktami. Publiczności z powodu niepogody około 1000, sędzia p. Rutkowski dobry.

CRACOVIA—BUDAPESTI III KER 2:2 (1:1). Cracovia w silnym składzie z Chruścińskim, zamiast Kałuży, na środku napadu, z Cikowskim na środku pomocy. Cracovia rozpoczyna grę, odrazu przygniata przeciwnika i w 4 minucie zdobywa przez Chruścińskiego bramkę ku ogólnemu entuzjazmowi publiczności. Węgrzy przeprowadzają piękną kombinację i rewanżują się w minutę później, po części z winy Szumca. Rozpoczynają się obustronne ataki, lecz wkrótce ujawnia się zdecydowana przewaga drużyny biało-czerwonych, która trwa aż do końca gry, a którą najlepiej wyraża stosunek kornerów 10:1 dla Cracovii. Od przegranej uchronił Węgrów ich świetny bramkarz, pozatem Węgrzy systematycznie „murowali“ bramkę, utrudniając strzał do niej. W dodatku nie miał kto strzelać. Rusinek wogóle słaby, nie ma najmniejszego pojęcia o strzelaniu bramek, co najlepiej uwydatnia się w tem, że wśród 35 bramek, zdobytych przez Cracovię od początku sezonu, Rusinek zdobył 1 w zawodach z Bratisławą, ale niestety ręką. Węgrzy zaś zorjentowawszy się, że największe dla nich niebezpieczeństwo stanowią Sperling, Ciszewski i Kubiński, specjalnie na nich uważali. Po pauzie sporadyczny wypad Węgrów uwieńczył 1 punkt. Rozpoczyna się szereg ostrych ataków Cracovii, przeprowadzanych głównie skrzydłami, które jednak centrują zbyt blisko bramki przeciwnika, pod którą aż roi się od Węgrów. Wreszcie po szeregu kornerów i niewyzyskanych pozycyj podbramkowych Chruściński zdobywa pięknym strzałem drugi punkt dla Cracovii. Pod koniec przygniatająca przewaga Cracovii, Węgrzy bronią się rozpaczliwie i udaje im się utrzymać wynik remisowy do końca. Z drużyny biało-czerwonych wyróżnić należy: Sperlinga, Kubińskiego, Zastawniaka, Strycharza i Gintla. Cikowski lepszy niż tydzień temu, jednakże za dużo wózkuje. Publiczności około 3000.

WSPANIAŁE ZWYCIĘSTWO WISŁY NAD MISTRZEM G. ŚLĄSKA.

WISŁA—AMATORSKI K. S. 5:2 (2:1). Wisła występuje w silnym składzie, jednakże nieco przestawionym, z Czulakiem na lewem skrzydle i Reymanem II na prawym łączniku. Gra od samego początku żywa, jednak otwarta, lecz odrazu widać, że Wisła jest groźną dla Amatorskiego, gdyż kilka strzałów oddanych w pierwszych zaraz minutach z trudem broni górnośląski bramkarz.

Niebawem po pięknej kombinacji zdobywa prawy łącznik gości pierwszy punkt dla swojej drużyny. Natychmiast jednak rewanżuje się Wisła goalem strzelonym przez Kowalskiego. W chwilę później zdobywa Wisła drugą bramkę. Po pauzie uzyskuje z ładnej centry Adamka Reyman I trzecią bramkę. Amatorzy wyzyskują rzut karny, uzyskując drugi i ostatni punkt. Natomiast Reyman I przestrzeliwuje przyznanego Wiśle karnego. Pod koniec przygniatająca przewaga drużyny krakowskiej, która w ostatnich 7 minutach zdobywa przez Kowalskiego i Reymana II ostatnie dwie bramki ku entuzjazmowi publiczności. Po zasłużonem zwycięstwie nad Amatorami, szanse Wisły na zdobycie mistrzostwa Polski wzrosły bardzo znacznie, albowiem wskutek wstawienia trzech optantów niemieckich do swojej drużyny, drużyna górnośląska wykroczyła przeciw przepisom P. Z. P. N. i za oba zawody przyznano Wiśle po dwa punkty. Sędzia p. Schlosser b. dobry.

rm. b.

WYNIKI ZAWODÓW KRAJOWYCH.

WARTA—POLONIA, zawody o mistrzostwo Polski zakończyły się zasłużonem zwycięstwem Warty w stosunku 3:1 (1:0). Bramki uzyskali Stalinski, Schmydt, Niziński. Dla Polonji Lot H. Sędzia p. Ziemiański z Krakowa.

POGOŃ (Lwów)—POGOŃ (Wilno) zawody o mistrzostwo Polski we Lwowie zakończyły się zwycięstwem lwowskiej drużyny 3:1 (1:0).

W sobotę wygrała Pogoń lwowska match z drużyną czeską S. V. Pardubice 5:2, nazajutrz zaś drużyna czeska pobiła Ż. K. S. Hasmonea w stosunku 9:2.

Makkabi (Kraków)—Czarni (Lwów) 2:2 (2:0).

Warszawa. Ł. K. S.—W. K. S. LEGJA 1:0. Nieznaczne zwycięstwo Ł. K. S.

WISŁA Ib—WARSZAWIANKA 3:1 (1:1). Druga drużyna Wisły zwyciężyła Warszawiankę z łatwością.

W BIEGU OKRĘŻNYM „KURJERA POLSKIEGO“ W WARSZAWIE zwyciężył Seweryn Roman z lwowskiej Pogoni, drugi St. Rzesko (Sokół), trzeci Wituch (Warszawianka).

KLĘSKA URUGWAJU W BARCELONIE. Zawody piłki nożnej pomiędzy drużynami National Club Montevideo a Teamem F. C. Barcelona—Europa przyniosły zwycięstwo Teamowi barcelońskiemu.

DZIAŁ GIEŁDOWY

Ceduła kursowa giełdy krakowskiej

20 kwietnia 1925	Transakcje w złotych dziś	Transakcje w złotych 17/IV
Pol. Bank przem. I—VIII	0·28	0·32
Bank Hipoteczny I—VIII	0·53	0·52
„ Małopolski	—	0·28
Ziem. Bank kred. I—IX	0·15	0·14
Powsz. Bank kred. I—V	—	0·08
Bank zw. sp. zar. I—XI	—	10·25—10·40
Pol. Tow. handlowe I—V	0·26	0·25—0·27
Impex I—V	—	—
Pharma I—III	—	0·65
Polski Głob I—IV . . .	—	—
Żegluga Polska I—III .	—	—
Zieleniewski I—IV . . .	11·20	11·20—11·25
Cegielski I—IX	0·57—0·58	0·55
Trzebinia I—IV	0·49—0·50	0·53
Pocisk I—III	—	1·20
Parowozy I—III	0·68	0·67—0·68
Automotor I—II	—	—
Górka I—III	17·15—17·50	17·15—17·25
Siersza I—IV	3·60—3·75	3·55—3·75
Tepege I—IV	—	1·25
Polska Nafta I—III . .	0·50	—
Pokucie I	—	—
Pezet I—IV	—	—
Strug I	—	—
Niemojowski I	0·60	—
Tłuszcze Trzebinia I—II	—	—
Azot	—	0·28
Elektrow. Siersza I—IV	0·20	0·20
Ćmielów I—II	0·46	0·46—0·47
Krakus I—VI	0·62	0·60—0·62
Chodorów I—V	—	—
Chybie	4·65	4·75
A. Piasecki	1·65	1·60—1·70

Kraków, 20 kwietnia.

Tendencja na rynku papierów dywidendowych na ogół utrzymana z wyjątkiem papierów cukrowniczych i Sierszy **górniczej, które lekko zniżkowały.** Reszta bez zmiany **przy silniejszem zainteresowaniu.**

W dewizach zastój.

Egzoty z wyjątkiem Jaworzna utrzymane; ruch dość znaczny, szczególnie poszukiwano Lokomotyw, za które płacono 0'50—0'53, Jaworzno drobne 14'25, Gazy zachodnie 2'20, Nobel 2'10, Len 0'30.

Papiery dywidendowe w Warszawie

z dnia 20 kwietnia 1925 r.

AKCJE:	W złotych Transakcje
Bank Handlowy	6·10
Bank Zw. Sp. Zar.	6·80
Cegielski	0·57
Parowozy	0·67
Starachowice	2·67
Żyrardów	10·60
Nobel	2·36
Haberbusch	6·05
Ursus	1·85
Nafta Polska	0·45
Spirytus	1·70
Bank Przem. Lwów	0·23
Zieleniewski	11·00

Wiedeń, 20 kwietnia. **Początkowe kursa papierów polskich w tysiącach koron. Fanto 194, Galicja 1060, Lumen 7'7, Karpaty 130'1. Tendencja bardzo spokojna.**

Zurych, 20 kwietnia. (PAT). Paryż 27'12, Londyn 24'76, N. Jork 5.172, Belgja 26'10, Włochy 21'17, Hiszpanja 74'65, Holandja 206'45, Berlin 1.231, Wiedeń 72'85, Sztokholm 139'50, Oslo 84'50 Kopenhaga 95'75, Sofja 377'50, Warszawa 100, Budapeszt 0'717, Ateny 9'75, Białogród 835, Konstantynopol 270, Bukareszt 232'50, Helsingfors 13, Buenos Aires 198'50.

—oo—

KURS KILIMKARSKI. Dyrekcja Muzeum przemysłowego zawiadamia, że na kursie kilimkarskim są jeszcze wolne miejsca. Wpisy przyjmuje oraz informacyj udziela dyrekcja Muzeum (Smoleńska 9, I p.) codziennie od godz. 9—2.

Informacje przemysłowe i handlowe

CŁA WYWOZOWE I PODATEK OBROTOWY. Cło wywozowe od jęczmienia, owsa i wszelkich otrąb podwyższone zostało z 10 do 15 zł za 100 kg. Dla paszy sztucznej ustalone zostało cło w wysokości 15 zł za 100 kg. Cło wywozowe od smalcu i słoniny zostało zniesione. Komitet ekonom. Rady ministrów uchwalił całkowite zawieszenie państwowego podatku przemysłowego od obrotów, osiągniętych z eksportu cukru kampanji 1924—25. Rozporządzenie to dotyczy obrotów osiągniętych z eksportu cukru, wywiezionego od dnia 1 marca b. r.

NASYCENIE TARGÓW PIENIĘŻNYCH BILONEM. Brak bilonu, do niedawna dający się odczuwać w różnych okolicach kraju, został przez Bank Polski zupełnie usunięty. O nasyceniu rynków bilonem świadczy od pewnego czasu masowy powrót bilonu i biletów zdawkowych do kas Banku Polskiego nietylko w Warszawie, lecz w innych miejscowościach. Pozatem w całym kraju da się zauważyć pogoń za walutą srebrną, przyczem srebro do kas Banku nie wraca.

REGULAMIN W SPRAWIE UDZIELANIA KREDYTÓW BUDOWLANYCH opracowuje Bank Gospodarstwa krajowego, w związku z nowelą do ustawy o rozbudowie miast, ustanowieniem komisarjatu dla spraw budowlanych i t. d. Dotychczas kredytów na ten cel udzielał bank w ramach do 50% kosztorysu, pobierając od osób prywatnych 14% w stosunku rocznym, zaś od spółdzielni i samorządów miejskich — 12%. Na powyższych warunkach udzielono ogółem do tej chwili kredytów na sumę około 6 miljonów złotych. Obecnie projektowane jest udzielanie kredytów do 80% kosztorysów, przyczem pożyczki będą mogły być wydawane nietylko na budowy już prowadzone, lecz także na nowe. Nadto oprocentowanie pożyczek ma być obniżone do 10-ciu, dla osób prywatnych zaś do 12-tu procent. Z chwilą zaś, gdy zaczną napływać fundusze z podatków specjalnych — do 8-miu, względnie 6-ciu procent w stosunku rocznym.

Oczywiście wobec znanego, ociężałego tempa organów rozdzielczych, realizacji tych planów nie prędko należy się spodziewać.

W SPRAWIE DŁUGOTERMINOWYCH POŻYCZEK BANKU ROLNEGO. Państwowy Bank Rolny w najbliższych dniach rozpocznie przyjmowanie zgłoszeń o udzielanie długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych na kupno gruntu z parcelacji i na zapłacenie za nabyte już, a pochodzące z parcelacji gospodarstwa. Pożyczki będą udzielane do wysokości 2/3 szacunku ustalonego przez bank i będą zasadniczo zabezpieczone na I-em miejscu hipoteki. Pożyczki udzielane będą na termin 10, 20 i 30 letni w 8 proc. listach zastawnych Banku. Listy zastawne przyjmowane będą na poczet podatku majątkowego po kursie 80 za 100, będą mogły być lombardowane w Banku Polskim i PKO, oraz przyjmowane przez skarb państwa, jako kaucja i wadja. Przedłożone bankowi do komisowej sprzedaży listy będą zaliczkowane do wysokości 25 proc. wartości nominalnej. Właścicielom majątków, którzy zgłoszą swe majątki do parcelacji będzie odroczona przez władze podatkowe rata podatku majątkowego do czasu otrzymania listów zastawnych banku.

CENY NA TARGU ROPNYM. W ubiegłym tygodniu zawarto kilka większych transakcyj ropnych, przyczem naogół cena za ropę marki borysławskiej kształtowała się około S 2 za kg 100, a to w granicach od S 1.98 za mniejsze transakcje do S 2.06 za większe.

ZATRUDNIENIE W ŁÓDZKIM PRZEMYŚLE WŁÓKIENNICZYM przedstawia się według ankiety miejskiego oddziału statystycznego następująco: W fabrykach objętych ankietą pracuje ogółem 73.131 robotników, z tego 6 dni w tygodniu 40.321, 5 dni w tygodniu 13.365, 4 dni 5.136, 3 dni 13.890, 2 dni 410.

POCZTA POLSKA W GDAŃSKU mimo antipolskiej akcji senatu gdańskiego, rozwija się coraz pomyślniej. Wzmógł się szczególnie ruch przekazowy z Polski do Gdańska. I tak w styczniu przekazy doszły sumy 200.000 zł., w lutym zaś przekroczyły pół miljona zł.

ZAMKNIĘCIE FABRYKI ZAPAŁEK W CZĘSTOCHOWIE. Z powodu kryzysu w przemyśle zapałczanym fabryka częstochowska została zamknięta na przeciąg jednego miesiąca. 280 robotników znalazło się na bruku.

ZNACZNE OŻYWIENIE W KOLEJOWYM RUCHU GRANICZNYM między Rosją a Polską dało się zauważyć w ostatnim czasie ze względu na większe transporty rudy żelaznej rosyjskiej, idącej tranzytem przez Polskę do Czech. Z Niemiec idą w dalszym ciągu tranzytem przez Polskę do Rosji wielkie transporty maszyn rolniczych.

WYWÓZ PRODUKTÓW NAFTOWYCH Z POLSKI. Według obliczeń min. handl. i przem. wywóz produktów naftowych z Polski za okres dziesięciomiesięczny przedstawia się następująco: do Austrji wywieziono 56.710 tonn, Czechosłowacji 52 050, Gdańska 44 640, Francji 8.670, Niemiec 107.738, Szwajcarji 5.570, Węgier 19.230, zaś do innych krajów 6.410 tonn. Ogółem zaś wytworzono w Polsce w ciągu tegoż dziesięcio-miesięcznego okresu 543.590 tonn produktów naftowych, a mianowicie: nafty, benzyny, olejów gazowych, parafiny, smarów, wazeliny, asfaltu, świec, smarów stałych i rozmaitych półfabrykatów.

TARGI POZNAŃSKIE A MIASTA. Udział w Targach Poznańskich zgłosiły miasta, które urządzą razem wystawę związku miast polskich. Dotychczas zgłosiły udział Poznań, Kraków, Lwów, Lublin, Piotrków, Radom, Toruń, Katowice, Mysłowice, Bydgoszcz, Stanisławów, Gniezno, Łuck, Grudziądz i t. d. Wystawa obejmie następujące działy: 1) pożarnictwo, 2) hygienę miasta, 3) wodociągi, 4) gazownie, 5) elektrownie, 6) budownictwo miejskie, 7) komunikacje, 8) ogrodnictwo. Równocześnie odbędzie się pierwszy gospodarczy zjazd związku miast, na który przybędą przedstawiciele 650 miast polskich.

OBRÓT HANDLOWY POLSKO - SOWIECKI W PIERWSZYM KWARTALE B. R. według danych statystycznych, dostarczonych przez sowiety, przedstawia się następująco: Z Polski do Rosji wywieziono towarów na sumę 2.8 miljonów dolarów, z Rosji do Polski przywieziono towarów na sumę 571.000 dolarów. Największą pozycję w tym eksporcie zajmuje cukier polski, którego wywieziono do Rosji za 2.1 mil. dol., na drugiem miejscu stoi manufaktura, nasiona, narzędzia rolnicze i wszelkiego rodzaju galanterja.

„JARMARK I WYSTAWA POKUCKA" odbędzie się w Kołomyi od 28 kwietnia do 12 maja b. r. Celem tej imprezy jest zainteresowanie szerszych warstw społeczeństwa naszej Rzeczypospolitej produktami przemysłu domowego Pokucia, w szczególności wyrobami z gliny, metalu i drzewa, tudzież wyrobami z dziedziny kilimkarstwa; pozatem obejmie wystawa również wyroby wszelkich innych gałęzi przemysłu.

KORESPONDUJMY Z ZAGRANICĄ PO KUPIECKU. Ministerstwo przemysłu i handlu zawiadomiło krakowską Izbę handlową i przemysłową, iż uważało z dotychczasowych sprawozdań naszych placówek zagranicznych, że firmy polskie zwracają się do powyższych placówek z żądaniami starania się o wyczerpujące wiadomości i oferty z najrozmaitszych dziedzin gospodarczych, co często pociąga za sobą duży wysiłek tak ze strony poselstw i konsulatów, jak i poszczególnych urzędów i firm państw obcych. Zdarza się jednak często, że nasze firmy pozostawiają później sprawy w kompletnem zawieszeniu lub nieuwzględniając ofert, nadsyłają krótkobrzmiące odpowiedzi, które nie dają naszym placówkom nawet możności usprawiedliwić w delikatny sposób odrzucenia oferty. Izba handlowa i przemysłowa zwraca uwagę firm okręgu, iż koniecznem jest, aby w przyszłości odpowiedzi w sprawie ofert zawierały możliwie dokładne motywowanie, dotychczasowy bowiem sposób postępowania stwarza zagranicą nieprzychylną opinję o kupiectwie polskiem.

MASOWE ZWALNIANIE ROBOTNIKÓW W NIEMCZECH. Dyrekcja zakładów Kruppa powoli zaczęła wykonywać swą groźbę, niedawno zapowiedzianą i przystąpiła do zwolnienia 2.000 urzędników i 9.000 robotników.

HOLENDERSKO - POLSKIE ZJEDNOCZENIE HANDLOWE W ROTTERDAMIE, Witte Huis (Nederlandsche-Poolsche Handelsvereeniging) pragnie nawiązać kontakt handlowy z poważnemi firmami polskiemi, eksportującemi w znaczniejszej ilości pierze i puch.

LICZBA BEZROBOTNYCH W ANGLII według ostatnich informacji wynosi w chwili obecnej o 28.000 mniej aniżeli w marcu r. b. Od 1 stycznia liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 128.000.

STAŁA WALUTA NA WĘGRZECH. Rząd węgierski zdecydował się wprowadzić stałą walutę, wzorowaną na austrjackim szylingu. Jednostka, której nazwy jeszcze nie ustalono, ma wynosić 14.400 dzisiejszych koron, czyli prawie tyle, co obecna jednostka austrjacka. Banknoty wysokości 10 jednostek mają się ukazać już za kilka miesięcy. Będzie to najniższy banknot, poniżej wartości którego, ukaże się tylko bilon.

FORTEPIANY 867 Raba nast., Kraków, św. Anny 3

Ze sportu

SPADEK FORMY ZA GRANICĄ, CZY POPRAWA FORMY U NAS? Po ostatnich dniach Wielkiejnocy należy sobie zadać to pytanie. W Polsce bawiło bowiem 6 drużyn zagranicznych, zajmujących czołowe miejsca i rozegrawszy 13 zawodów, wyjechały ze stosunkiem bramek 31:18 na swoją niekorzyść, przegrywając szereg spotkań, a wygrywając jedynie trzy zawody, z których tylko w jednym wypadku stosunek przegranej wynosił dwa punkty. Gdzież te czasy, kiedyśmy my, a zwłaszcza warszawscy piłkarze, ponosili wielocyfrowe porażki. Najwidoczniej poziom sportu footballowego podniósł się u nas naogół znacznie w ostatnich latach, dorównując sportowi zagranicznemu, i to nie jedna drużyna, tak, jak dawniej (Cracovia), stoi na tym wysokim poziomie, ale szereg czołowych drużyn polskich, grupujących się w głównych centrach sportowych kraju. Inna rzecz, że podobno w Wiedniu skarżą się na obniżenie poziomu piłkarskiego w dotychczasowej stolicy footballu.

ANGIELSCY GOŚCIE ZACZYNAJĄ MASOWO ZJEŻDŻAĆ NA KONTYNENT. Dotychczas zawitali Corinthians, pokonując mistrza Niemiec Hamburger S. V. 4:1, uzyskując wynik remisowy 1:1 z Borusją berlińską. Corinthians będą rozgrywać w najbliższą niedzielę zawody w Wiedniu.

WŁADYSŁAW CYGANIEWICZ contra GARKOWIENKO. Słynny szampion polski, Władek Zbyszko Cyganiewicz, brat Stanisława, który ostatnio usunął się z areny zapaśniczej w cień pożycia małżeńskiego, wystąpić ma w bieżącym miesiącu przeciw znanemu w Warszawie Garkowience. — Spotkanie odbyć się ma w Chicago.

W SZEŚCIODNIOWYM WYŚCIGU KOLARSKIM, rozegranym na zimowym torze w Paryżu, zwyciężyła para Van Kempel-Beyl, przebywając w 144 godzinach 3.585 kilometrów, drugą była para Egg-Lucien Louet.

FRANCUZ BOVOTRA zdobył mistrzostwo Ameryki w pojedynczej grze panów w tennisie. Jest to pierwszy wypadek, iż Europejczyk zdobył to zaszczytne miejsce. Bovotra wygrał finał przeciw Anderssenowi 3:6, 6:3, 6:0.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.

Przewodnik handlowy i informacyjny po Krakowie

Wymienione firmy polecamy naszym Czytelnikom.

ROZKŁAD JAZDY POCIĄGÓW OSOBOWYCH

ODCHODZĄCYCH ZE STACJI KRAKOWSKIEJ

Odjazd z Krakowa do	Godzina	Przyjazd	
Warszawy Z.	0·05	Warszawa	8·00
Lwowa (Bukaresztu)	1·55	Lwów	7·55
Wiednia	2·15	Wiedeń	14·10
Piotrowic i Katowic	4·00	Piotrowice	8·20
Niepołomic	4·20	Niepołomice	5·25
Lwowa (Poł. do N. Sącza)	6·40	Lwów	12·35
Katowic Z.	7·05	Katowice	9·36
Piotrowic	7·18	Piotrowice	11·34
Zakopanego	7·35	Zakopane	12·51
Lwowa	7·55	Lwów	17·15
Wieliczki	8·25	Wieliczka	8·58
Warszawy Z.	8·35	Warszawa	20·30
N. Sącza via Sucha	8·50	N. Sącz	16·10
Poznania Z. przez Katowice	10·05	Poznań	22·07
Żywca	10·25	Żywiec	15·00
Lwowa	10·25	Lwów	21·20
Lwowa	13·15	Lwów	19·05
Zakopanego	13·30	Zakopane	20·26
Kocmyrzowa z Grzegórzek	13·4[illegible]	Kocmyrzów	14·53
Wieliczki	13·50	Wieliczka	14·20
Warszawy Z.	14·10	Warszawa	21·40
Piotrowic	14·20	Piotrowice	18·50
Niepołomic	14·30	Niepołomice	15·27
Przemyśla (Poł. do N. Sącza)	15·20	Przemyśl	22·20
Trzebini	16·15	Trzebinia	17·38
Katowic (Berlina)	17·05	Katowice	19·00
Bielska (Cieszyna)	17·45	Bielsko	20·49
Gdańska	19·05	Gdańsk	10·00
Bochni	19·15	Bochnia	20·27
Warszawy Z.	19·15	Warszawa	5·35
Bielska	19·25	Bielsko	22·50
N. Sącza	19·50	N. Sącz	8·08
Warszawy	20·05	Warszawa	9·55
Kocmyrzowa z Grzegórzek	20·05	Kocmyrzów z Grzegórzek	21·07
Lublina	20·10	Lublin	7·42
Wieliczki	20·20	Wieliczka	20·51
Lwowa	21·15	Lwów	6·55
Łodzi	21·45	Łódź	6·45
Poznania przez Katowice	22·20	Poznań	8·45
Krynicy i N. Sącza	22·25	Krynica	7·05
Lwowa	23·20	Lwów	9·50
Zakopanego	23·35	Zakopane	6·32

PRZYCHODZĄCYCH DO STACJI KRAKOWSKIEJ

Przyjazd do Krakowa z	Godzina	Odjazd	
Piotrowic	1·26	Piotrowice	22·05
Lwowa (Bukaresztu)	1·48	Lwów	19·40
Łodzi	5·10	Łódź	20·00
Stryja	5·15	Stryj	14·26
Zakopanego	5·52	Zakopane	23·15
Poznania przez Katowice	6·00	Poznań	21·25
Warszawy	6·20	Warszawa	22·35
Słotwiny	6·35	Słotwina	4·45
Lwowa	6·48	Lwów	20·40
Nowego Sącza	6·55	Nowy Sącz	23·30
Kocmyrzowa do Grzegórzek	7·00	Kocmyrzów	6·00
Bielska	7·25	Bielsko	3·53
Wieliczki	7·28	Wieliczka	6·55
Lublina	7·45	Lublin	19·45
Skawiny	7·52	Skawina	7·01
Warszawy via Dęblin	8·20	Warszawa	17·40
Niepołomic	8·20	Niepołomice	6·35
Warszawy	8·35	Warszawa	20·55
Lwowa	9·45	Lwów	23·40
Piotrowic	9·50	Piotrowice	4·55
Gdańsk	10·05		
Bielska	10·40	Bielsko	8·58
Wieliczki	12·30	Wieliczka	12·00
Kocmyrzowa	12·40	Kocmyrzów	11·30
Katowic (Berlina)	12·50	Katowice	11·05
Lwowa	13·40	Lwów	3·35
Zakopanego	15·06	Zakopane	8·35
Piotrowic	15·40	Piotrowice	11·22
Katowic	16·18	Katowice	13·58
Lwowa (Bukaresztu)	16·25	Lwów	10·10
Warszawy	16·50	Warszawa	6·00
Niepołomic	17·00	Niepołomice	16·00
Chrzanowa	18·05		
Wieliczki	18·20	Wieliczka	17·50
Tarnowa	18·30	Tarnów	16·15
Kocmyrzowa do Grzegórzek	18·42	Kocmyrzów	17·42
Lwowa	18·45	Lwów	7·45
Piotrowic	19·00	Piotrowice	13·40
Nowego Sącza przez Chabówkę	20·20	Nowy Sącz	13·05
Poznania pr. Katowice	20·50	Poznań	8·40
Zakopanego	21·10	Zakopane	16.00
Przemyśla	21·25	Przemyśl	14·34
Lwowa	21·50	Lwów	15·25
Warszawy	22·05	Warszawa	14·30
Żywca	22·45	Żywiec	18·28

UWAGA: Wyrazy, wydrukowane tłustym drukiem, oznaczają pociągi pospieszne.
Z. oznacza odjazd z dworca Zachodniego.
Za ewentualne zmiany nie bierze się odpowiedzialności.

Andruty

„ORLĘ" pierwsza krakowska fabryka andrutów Kraków, Zwierzyniecka 6 poleca 50 gat. różnych andrutów w ark. gładkich i fasonowych pierwszej jakości

Abażury

ABAŻURY artystyczne, gotowe oraz na zamówienie. — Wytwórnia: Sławkowska 30, I piętro. Telef. 2048.

Aparaty i przyb. fotogr.

Warszawski Skład przyborów fotograficz. Szewska 2. Tel. 1428

Apteki

FIGOL „JAHR" idealny środek przeczyszczający dla dzieci i dorosłych. Główny skład: Apteka Gralewskiego Kraków — Tel. 402

Banki

Bank Małopolski S. A. Zakład główny w Krakowie, Rynek gł. 25 załatwia wszelkie czynności bankowe

Powszechny Bank Kredytowy S. A. we Lwowie. — Oddział w Krakowie, Rynek gł. 35. (Krzysztofory) Tel. 2166 i 4124 załatwia najkorzystniej wszelkie czynności bankowe oraz przekazy na wszystkie miejscowości kraju i zagranicy.

Ziemski Bank Kredytowy T. A. we Lwowie — Oddział w Krakowie, Florjańska 32 Załatwia wszelkie transakcje w zakres bankowości wchodzące. Dział towarowy: winkulacje, akredytywy; Dział skór surowych.

Bielizna

FABRYKA BIELIZNY I TRYKOTAŻY Kraków - Podgórze Dąbrowska 15.

Bieliznę męską i damską oraz wszelką galanterję poleca po cenach konkurencyjnych Marjan Król, Kraków, Długa 16.

Cukiernie

P. MAURIZIO Rynek główny 38

Cukiernia R. Pieczarki, Poselska 15 poleca w najlepszym gatunku ciasta, cukry, pomadki, herbatniki i czekolady.

Drukarnie

NAJTANIEJ wykonuje wszelkie roboty drukarskie DRUKARNIA POWSZECHNA Kraków, pl. Dominikański 1

Dywany

„DYWAN" tkalnia dywanów i kilimów Kraków, Podgórze, Kingi 9 poleca swoje wyroby po cenach przystępnych.

Dynamo-maszyny

Dynama, motory elektr., uzwojenia i reperacje wszelkich aparatów elektrycznych wykonują Elektrotechniczne Zakłady Przemysłowe, Kraków, Tomasza 32.

Farby, lakiery

Trzepaczki, szczotki, miotły ryżowe, wycieraczki kokosowe, torby miastowe, pasta do podłog. Meżyk, plac Szczepański.

Fortepiany

FORTEPIANY PIANINA FISHARMONJE PIANOLE PHONOLE największy wybór od cen najniższych H. SMOLARSKA Kraków, ul. Szewska 9 Telefon 4365.

JÓZEF WITEK zawodowy mechanik, stroiciel fortepianów, kier. Wytw. fortepianów B. Gabryelska, ul. Stolarska L. 6. Telefon 389.

Futra

A. JACHIMSKI ulica Grodzka L. 14—16. Od 1 futego cennik kuśnierski zniżony.

Futra firmy K. i R. Moor uznane za najlepsze, najtrwalsze i najtańsze Kraków, Grodzka 13 Telefon 17

Pracownia i skład futer T. SIERPIŃSKI ul. Florjańska 32 Telefon 3564

Hotele

HOTEL POD RÓŻĄ FLORJAŃSKA 14 TEL. 2263. TEL. 2263

Gramofony

Dancingi domowe urządza głośnej marki gramofon najnowszej konstr. system Radio z podkładką mikrof. „Głos swego pana". Wielki wybór najnowszych zdjęć pierwszorzędnych artystów oper, operetek i najnowszych tańców angielskich jak: shimmy i blues. 10.000 płyt na składzie. The Gramophon Co. Ltd. London. Jeneralny reprezentant na Polskę Józef Weksler Kraków, ul. Florjańska 25

Herbata

Herbata z „Rączką" Juljusz Grosse Sp. z o. o. Kraków Rynek gł. 34

ZNAKOMITA HERBATA Z „WIEŻĄ" WSZĘDZIE DO NABYCIA! Szarski i Syn, Kraków.

Instalacje elektryczne

„AGRODYNAMO" inż. T. Kleczewski Jagiellońska 6. Tel. 3566.

ŻARÓWKI przybory do światła elektrycznego i dzwonków elektrycznych sprzedaje najtaniej f-ma „LUX" Plac Dominikański 2, Tel. 3355

Instrumenta muzyczne

M. Taffeta nast. Kraków, Szpitalna 8, polecają swój największy skład wszystkich instrumentów muzycznych po cenach fabrycznych.

Kapelusze

Oszczędne panie kupują kapelusze słomkowe w najn. modelach wprost we fabr. I. Grossa, Kraków, Dietlowska 7. Filje: Grodzka 32, Stradom 27. Tel. 2142.

Kapelusze męskie

ANTONI JAROSZ wyłączna sprzedaż kapeluszy męskich krajowych i zagranicznych z pierwszorzędnych fabryk Kraków, Sławkowska 24.

Księgarnie składy nut

Gebethner i Wolff Rynek gł. 23 książki, nuty, pisma krajowe i zagraniczne.

KSIĘGARNIA T. S. L. ulica św. Anny L. 5 bogato zaopatrzony dział beletrystyczny. Sztuki dla teatrów amatorskich.

Konfekcja damska

WIKTOR BROMOWICZ ulica Szczepańska L. 1. Magazyn bławatny oraz pierwszorzędna pracownia sukien i kostjumów damskich

D. SCHREIBER ul. Florjańska 32, tel. 3215 MAGAZYN MÓD I NOWOŚCI WIOSENNE

Konfekcja dziecięca

M. TEICHER, Senacka 9 poleca płaszczyki, ubranka, sukienki itd. po cenach konkur. Modele zagraniczne

Konfekcja męska

W. CAR mag. tow. modnych męskich i damskich Sławkowska 8 (Ceny konkurencyjne)

Kawiarnie

„TEATRALNA" Szpitalna 38, Tel. 2320 vis à vis Teatru im. Słowackiego

Linoleum, ceraty i dywany

Kapy, chodniki, firanki, portjery, linoleum, ceraty i dywany najtaniej M. HALPERN Kraków, ul. Poselska 18.

Likiery

Fabryka najprzedniejszych likierów ERVEN LUCAS BOLS Rok zał. 1575 Żądać wszędzie!

Maszyny do szycia

światowej sławy „PFAFF'A" Długoletnia gwarancja!!!, oraz na raty M. i B. WEISSBERG Starowiślna 10. Tel. 3058

Najlepsze maszyny do szycia „VESTA", „NAUMANN" na dogodnych warunkach poleca Fabryczny skład Geldwerth i Ska Kraków, Dietlowska 25. Tel. 1363.

Najlepsze maszyny do szycia i haftu „PHOENIX", zaś rowery „Styria" i „Corona", poleca najtaniej i na raty Tow. handlowe „IRWING" Kraków, ul. Grodzka L. 60

Masarnie

St. Satalecki masarnia Florjańska 51. Tel. 502.

A. & J. Kurkiewicz fabryka wyrobów masarskich Kraków, Grodzka 7. Tel. 1201.

Maszyny do pisania

naprawia i rekonstruuje „National Cass Register" K. BLICHARSKI ul. Florjańska 32. — Tel. 2434

MASZYNY DO PISANIA I TELEFONY „ROYAL" Florjańska 49. Tel. 1577.

Magle

MAGLE pokojowe i WYŻYMACZKI do bielizny, poleca: Antoni Steciak, handel żelazny, Kraków, ulica Zwierzyniecka L. 15.

Mleczarnie

Rendez-vous dla przejezdnych! E. Dobrzyńska obecnie B. Pytel Rok założenia 1878 Plac WW. Świętych 1, Tel. 3283.

Meble kuchenne

SPECJALNOŚĆ: MEBLE kuchenne, przedpokoj. i pokoi dziecięcych. Petzenbaum, Starowiślna 31 róg Dietlowskiej 87.

Miód

Małopolska wytwórnia miodu „KMITA" Kraków, Zwierzyniecka 29.

Materjały budowlane

Emil Silberbach Kraków, Wielopole 15 poleca: cement, gips, papę, smołę, asfalt, rury, posadzkę i t. p.

Naczynia

Urządzenia kuchenne, domowe i różne nowości A. SATTLER GERTRUDY 24. TEL. 4162.

Optycy

Ludwik Tomaszkiewicz Florjańska 2 Telefon 300

Perfumerje

Witold Theobald dawniej Bracia Theobaldowie Perfumy na wagę. — Sławkowska

Pojazdy

wynajmuje na stałe wycieczki do dworca kolejowego T. ŻEGLIKOWSKI Karmelicka 45. Tel. 69

Porcelana

PORCELANĘ, kryształy, szkło i lampy w największym wyborze i po najniższych cenach poleca H. STATTER Kraków, ul. Grodzka 39.

Przybory wojskowe

Przybory wojskowe oraz wszelkie oznaki strzel., skaut., stud., form. I. p. Hurtownia i detal Henryk RECHT Florjańska 2.

Restauracje

i kawiarnia „Grand Hotel" Sławkowska 5

STARY TEATR ul. Jagiellońska 1. Filja: „Hotel Francuski" ul. Pijarska 13.

Rybołóstwo

w wielkim wyborze Wiktor Wanderer Szewska 21. Telef. 35-20.

Radio

Najlepsze aparaty i części składowe w „PHILRADIO" Kraków, Rynek gł. 9. Telefon 204. Cennik darmo i opłatnie.

Krak. wytw. aparatów „RADIO" fonicznych poleca swe najnowsze modele Biskupia 20. Tel. 4590

Przybory piśmienne

R. ALEKSANDROWICZ Basztowa 11. — Tel. 311 i 4064. Magazyn przyborów biurowych.

Przybory piśmienne, abażury i t. d. w dużym wyborze poleca A. Zembrzycki Florjańska 9.

Skład płócien

MARJA KULINOWSKA Kraków, Sławkowska 13 poleca płótna krajowe i zagraniczne, kołdry, oraz wszelką bieliznę męską i damską

Spedycja

CRACOVIA Sp. transportowa Biuro spedycyjne ul. Grodzka 60, tel. 4078

Śledzie

Śledzie i konserwy rybne — poleca M. B. GROSS, Kraków, ulica Krakowska L. 25. Telefon Nr 3291.

Szelak

prawdziwy oraz wszelkie przybory malarskie i stolarskie O. Weinfeld Kraków, ul. Miodowa 8/14.

Ubezpieczenia

Towarzystwo ubezpieczeń na życie „FENIKS" UL. GERTRUDY 8.

Ubrania

za 100 złotych z doborowej materji bielskiej oraz mundury wojskowe i mundurki studenckie wykonuje Piotr Drwal, ul. Felicjanek L. 16 (róg Zwierzynieckiej)

Witraże

i OSZKLENIA SZKŁA, LUSTRA, RAMY T. ZAJDZIKOWSKI ul. św. Jana L. 30.

Węgiel drzewo

A. BLUMENFELD Pawia 12. Tel. 59 dostarcza hurt. i detail. węgiel z pierwszorzędn. kopalń górnośląskich i krajowych.

Główne składy węgla i drzewa Dra Fr. Jelonka i Sp. Pawia 5. Tel. 174. Zast. węgla jaworznickiego.

Jan Kwiatkowski Zwierzyniecka 19. Tel. 79 albo 1203 Najlepsze gat. węgla i drzewa

Węgiel śląski, krajowy i dąbrowiecki dostarcza wagonowo Polska Spółka Węglowa Kraków, A. Potockiego 8. Tel. 4075

POLSKI TARG Składy węgla górnośląsk., kraj., brykietów i drzewa przy ulicy Pawiej. Biura Szpitalna 15.

Wyroby bawełniane

Kupujcie znane krajowe wyroby bawełniane firmy Bcia CZECZOWICZKA w ANDRYCHOWIE !! Sprzedaż hurtowna !! Posiada składy hurtowne we wszystkich większych miastach w kraju.

Wyroby koszykarskie

SYNDYKAT KOSZYKARSKI S. A. Szczepańska 1, tel. 1493

Wytwórnia krawiecka

Wykonuje kostjumy, płaszcze damskie, ubrania męskie, według najnowszych modeli J. PORADZISZ Gołębia L. 16, I p.

Zakłady krawieckie

Zakład krawiecki M. Chwałek Grodzka 13, I p.

Wytwórnia strojów damskich i męskich Michała Kapusty Kraków, Szewska 24, I. p. poleca się na sezon wiosenny. Wykonanie wykwintne. Ceny zniżone

Zakład krawiecki damski i męski J. Kumala ulica Szczepańska L. 11.

Czcionkami Drukarni Literackiej w Krakowie, ulica Jagiellońska L. 10.

Rządca drukarni L. K. Górski.